

NASZE

KATOWICE

NR 5 (188) | MAJ 2024 | Bezpłatny informator miejski | www.katowice.eu | ISSN 1899-9530

W Katowicach pojawiły się cztery nowe lub odnowione zielone przestrzenie z miejscami rekreacji! Odnajdziecie je u zbiegu ulic Leopolda i Wiertniczej, przy ul. Wantuły, w dolinie rzeki Ślepiotki oraz w Welnowcu. Zrewitalizowano także teren przy Stawie Kajakowym w Dolinie Trzech Stawów. Łączny koszt prac związanych z zagospodarowaniem tych przestrzeni wyniósł ponad 40,6 mln zł.

20 lat w Unii Europejskiej

2

Wyniki wyborów samorządowych

2

O bezpieczeństwie z komendantem PSP

10

Budujemy dla Was

6, 7, 11

O hokeju z Martą Zawadzka

23

20 lat Polski w Unii Europejskiej

W tym roku mija dokładnie 20 lat od momentu, gdy Rzeczpospolita Polska, oczywiście z Katowicami w składzie, dołączyła do Unii Europejskiej. Warto więc się na chwilę zatrzymać i zastanowić, jak wiele korzyści przyniosły nam te dwie dekady.

Przystąpienie do Unii Europejskiej otworzyło drzwi do wspólnego rynku, co zwiększyło nasze możliwości handlowe i inwestycyjne. Polska skorzystała z funduszy UE, które wspierały rozwój infrastruktury, edukacji i wielu innych obszarów. Proces integracji nie był jednak łatwy – wymagał dostosowania się do europejskich standardów i zmian w wielu sferach życia społecznego i gospodarczego. Po latach możemy jasno stwierdzić, że sprostaliśmy tym zadaniom. Katowice, będące w 2004 r. ważnym centrum przemysłowym, przeszły od tego czasu prawdziwą metamorfozę. Inwestycje w praktycznie każdą sferę życia, od infrastruktury po ochronę środowiska, kulturę i rozwój sektora usługowego, istotnie poprawiły jakość życia mieszkańców i przyczyniły się do znacznej poprawy atrakcyjności zarówno miasta, jak i całego regionu.

W naszym sukcesie istotną rolę odegrały fundusze unijne. W ciągu ostatnich 20 lat beneficjenci z obszaru Katowic (w tym instytucje publiczne, samorządowe, prywatne i pozarządowe) otrzymali dofinansowanie dla 2653 projektów o łącznej wartości 10,2 mld zł.

Sumaryczna wartość wszystkich projektów sięga 18,8 mld zł. Wśród projektów z Katowic, które otrzymały wsparcie z UE, największą wartość miały inwestycje transportowe – 9 mld zł. Pomimo niewielkiej ich liczby (stanowiły zaledwie 2% ogółu projektów) dominowały pod względem kosztów. Projekty transportowe otrzymały również największe dofinansowanie – prawie 4,4 mld zł. Na kolejnych miejscach znalazły się projekty z zakresu badań, rozwoju, innowacji (1,5 mld zł), ochrony środowiska (1,4 mld zł), rozwoju firm oraz nauki i edukacji (po 1,1 mld zł).

W latach 2004–2023 podpisano umowy na 238 projektów miejskich, które miały wsparcie ze środków unijnych. Ich łączna wartość wyniosła niemal 3,6 mld zł, z czego blisko 2,1 mld zł pochodziło z budżetu UE. W przeliczeniu na jednego mieszkańca wartość projektów wynosiła 11 911 zł, z czego dofinansowanie z UE to było średnio 6883 zł na osobę.

Trzy największe projekty inwestycyjne w Katowicach stworzone z dofinansowaniem UE to:

- budowa Międzynarodowego Centrum Kongresowego w Katowicach – 377,9 mln zł (182 mln zł dofinansowania),

- uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście Katowice, etap III – 370,8 mln zł (185,6 mln zł dofinansowania),

- budowa siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach – 305,4 mln zł (145,6 mln zł dofinansowania).

Trzy największe projekty nieinwestycyjne sfinansowane z pomocą UE to:

- aktywność „Krok w stronę pracy” – 31,9 mln zł (31,9 mln zł dofinansowania),

- aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach – 21,9 mln zł (18,6 mln zł dofinansowania),

- „Damy radę” – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach – 16,3 mln zł (13,8 mln zł dofinansowania).

Co interesujące, proces integracji Polski rozpoczął się formalnie w 1994 r., gdy Polska złożyła wniosek o członkostwo w UE, a wszystkie państwa członkowskie potwierdziły go podczas konferencji w Essen, równe 30 lat temu. 7 i 8 czerwca 2003 r. odbyło się referendum akcesyjne. Frekwencja wyniosła 58,85%. 77,45% głosujących opowiedziało się za wstąpieniem do UE, a 22,55% – przeciw. 1 maja 2004 r. na ulicach polskich miast i wsi zaczęło się świętowanie – Polska dołączyła do UE razem z Cyprem, Czechami, Estonią, Litwą, Łotwą, Malcią, Słowacją, Słowenią i Węgrami. Przystąpienie do UE obiecywało Polsce bezpieczeństwo i rozwój na kolejne lata. I chociaż, jak to w związkach, bywa różnie, z perspektywy dwóch dekad należy przyznać, że obie te obietnice zostały spełnione. Na 20-lecie wejścia Polski do UE życzymy zarówno sobie, jak i wam obchodzenia jeszcze wielu takich znamienitych rocznic. ■

KAMIL KALKOWSKI

WYBORY SAMORZĄDOWE 2024

W zeszłym miesiącu poznaliśmy wyniki wyborów samorządowych na prezydenta Katowic i do rady miasta. Na prezydenta Katowic na trzecią kadencję w pierwszej turze został wybrany Marcin Krupa.

Frekwencja wyniosła

46,57%.

Oddano łącznie **99 038** ważnych głosów.

„Słowa podziękowania kieruję do wszystkich osób, które wzięły udział w wyborach – bez względu na to, na kogo oddały swój głos” – napisał na swoim facebookowym profilu prezydent Marcin Krupa.

PEŁNE WYNIKI WYBORÓW PREZYDENTA KATOWIC

1. MARCIN KRUPA
60 112 głosów

2. Leszek Piechota – 14 173 głosy

3. Dawid Durał – 8847 głosów

4. Jacek Budniok – 6603 głosy

5. Marek Strzałkowski – 6555 głosów

MARCIN KRUPA

14,72%

9,19%

6,86%

6,81%

62,43%

Frekwencja w wyborach do rady miasta wyniosła **46,57%**. Spośród **213 124** osób uprawnionych do głosowania ważny głos oddało **99 091**. Najwięcej głosów ważnych zanotowano w komisji nr 62 – aż **1307**.

W radzie miasta do obsadzenia było łącznie 28 miejsc. 14 z nich zdobyła Koalicja Obywatelska, dziewięć – Forum Samorządowe i Marcin Krupa, pięć – Prawo i Sprawiedliwość.

Osoby, które zdobyły wystarczającą liczbę głosów, żeby zasiąść w radzie miasta, to:

Okręg 1:

Mariusz Skiba,
Tomasz Maśnica,
Beata Bala,
Adam Lejman-Gąska,
Magdalena Skwarek,
Andrzej Warmuz,
Marcin Krupa,
Krzysztof Pieczyński.

Okręg 2:

Piotr Trząski,

Jarosław Makowski,
Urszula Machowska,
Barbara Mańdok,
Maria Rys.

Okręg 3:

Piotr Pietrasz,
Łukasz Borkowski,
Ewa Sadkowska,
Elżbieta
Grodzka-Łopuszyńska,
Adam Skowron.

Okręg 4:

Leszek Piechota,
Magdalena Wiczorek,
Patrik Bielaś,
Borys Pronobis,
Krzysztof Kraus.

Okręg 5:

Krystyna Panek,
Barbara Wnęć-Gabor,
Adam Szymczyk,
Maciej Biskupski,
Damian Stępień.

➔ Kontynuacja ze s. 1

Park u zbiegu ulic Leopolda i Wiertniczej

Nowy park znajduje się pomiędzy ulicami Monte Cassino, Leopolda a Wiertniczą. Powstał tu teren rekreacyjny o dużych walorach edukacyjnych zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji ekologicznej i przyrodniczej. Takie elementy jak domki dla owadów, budki dla ptaków czy platformy widokowe zachęcają do obcowania z przyrodą i spędzania czasu na świeżym powietrzu. Całość kosztowała ponad 7,9 mln zł.

Park stanowi swoistą zieloną przystań wśród okolicznych zabudowań i biegnących w pobliżu dróg. Rośliny, które zasadzono, nawiązują do naturalnych zbiorowisk, które się w tym miejscu znajdowały. Z drzew posadzono brzozy, buki, czereśnie, klony i wierzby. Łącznie w ramach inwestycji przestrzeni parku wzbogacono o 54 drzewa, 1263 krzewy, 344 byliny, 29 pnączy i 1144 rośliny wodne.

Jednym z elementów, które mieszkańcy mają do dyspozycji, są platformy widokowe do obserwacji ptaków. Na terenie parku zamontowano również budki lęgowe dla sikorek, wróble, szpaków, dudków, kowalików i innych dziuplaków oraz karmniki. Oprócz tego są tu tzw. hotele dla owadów, a także domek dla jeży.

Nowo powstały park ma być miejscem, w którym dzieci będą chętnie spędzały czas. W tym celu zamontowano dla nich różne urządzenia do zabawy. Są to m.in. specjalny tor przeszkód z drążkami, szczudłami, linami i słupkami do balansowania i wspinania się. Na miejscu jest również dostępny zestaw belek ułożonych w kształt piramidy, który pozwala na wykonywanie ćwiczeń motorycznych. Dla zainteresowanych aktywnym wypoczynkiem powstała strefa workout.

Park w dolinie rzeki Ślepiotki gotowy

Zrewitalizowany obszar doliny rzeki Ślepiotki to ok. 3 ha. Znajduje się on w dzielnicy Piotrowice-Ochojec, przy ul. gen. Waltera-Jankego. Po wykonaniu wszystkich prac park zyskał ciąg pieszy, place zabaw, park dla psów i ogród społeczny. Wartość prac to ponad 10 mln zł.

Najmłodszy mogą korzystać z budowli wykonanych z bardzo wytrzymałego drewna – robinii akacjowej, które jest odporne na działanie warunków atmosferycznych. Wśród urządzeń jest m.in. ponadtrzymetrowy domek ze zjeżdżalnią oraz dwa domki bez zjeżdżalni – większy, o wysokości niewiele ponad 2 m, wyposażony m.in. w lunetę, oraz mniejszy, o wysokości ok. 1,8 m. Dzieci mogą bawić się także na statku, do którego można wejść po schodkach. Z niego również jest poprowadzona zjeżdżalnia. Oprócz tego na miejscu zamontowano klasyczne urządzenia: okrągłą karuzelę, huśtawkę ważkę, podwójną huśtawkę z wiszącymi siedziskami. Można także skorzystać z tyrolki, której długość to ponad 20 m.

Po rewitalizacji park ma leśno-łąkowy charakter. Prace związane z zielenią miały na celu jej pielęgnację i zasadzenie nowej roślinności. Pojawiło się tu 49 nowych drzew, m.in. graby, dęby i wierzby. Zasadzono również nowe krzewy oraz byliny, takie jak konwalie, fiołki i liliowce.

Nowy park w Kostuchnie

Park przy ul. Wantuły znajduje się na południu Katowic, we wschodniej części dzielnicy Kostuchna. Wzdłuż zachodniej granicy parku biegnie ciek Malownik, który jest dopływem rzeki Mlecznej. Znajduje się tu również niewielki staw o głębokości ok. 1 m.

W odnowionym parku najmłodszy zyskali ciekawe miejsca do zabawy – jest np. wielofunkcyjny domek wyposażony m.in. w siatkę wspinaczkową, zjeżdżalnię, drabinkę i most linowy. Oprócz tego jest huśtawka – tzw. bocianie gniazdo. Zestaw do ćwiczeń, składający się z mostka łańcuchowego, lin do wspinaczki, rączek do podciągania czy mostka do prze-

Witamy w nowych katowickich parkach

M. MALINA

J. GORSKA

M. MALINA

M. MALINA

chodzenia liną, pozwala dzieciom na ćwiczenie zdolności motorycznych i koordynacji. Długość tego zestawu to ok. 2 m. Dodatkowo jest dostępny rowerek-bujak na sprężynie, a także hamaki do odpoczynku.

W ramach prac w parku przebudowano ciąg pieszy – jest nowy układ alejek parkowych. Ważnym elementem, który wpływa na bezpieczeństwo, jest oświetlenie – w parku jest 21 opraw oświetleniowych i sześć opraw umożliwiających podświetlenie podestów. Dzięki temu będą możliwe wieczorne spacerowanie po tym terenie. Park jest także monitorowany, co wpływa na podniesienie poziomu bezpieczeństwa.

Podczas spaceru mieszkańcy mogą skorzystać z leżaków, a także ławek. W parku są też trzy typy altan, w tym jedna z miejscem na organizację grilla. Ciekawym miejscem jest punkt obserwacyjny – drewniana konstrukcja jest zadaszona, a sama czatownia jest elementem ścieżki przyrodniczej, na której znajdują się też hotele dla owadów, karmniki, budki lęgowe oraz gra edukacyjna „Kostki wiedzy”, która prezentuje różne gatunki drzew, ptaków, ssaków, owadów i roślin.

Koszt inwestycji to ponad 5,4 mln zł. Park ma powierzchnię prawie 34 tys. m kw.

Park Wełnowiecki w nowej odsłonie

Park znajduje się pomiędzy ulicami Cisową, Owocową a Cedrową w dzielnicy Wełnowiec. Na ponad 137 m kw. znajdują się m.in. pętla rolkowa, pumtrack, strefa aktywności fizycznej w miejscu starego placu zabaw, a także strefa relaksu i wybieg dla psów. Oprócz tego wybudowano punkt widokowy.

Nowy park jest wyjątkowym miejscem dla dzieci. Zamontowano tu m.in. huśtawki, karuzele, platformy obrotowe, równoważnie sprężynowe oraz bujak. Niektóre urządzenia sprzyjają integracji i współzawodnictwu, np. stół do piłkarzyków czy ping-ponga. Dla starszych dzieci powstała ścieżka balansująca, rozwijająca umiejętności motoryczne, utrzymywanie równowagi i koordynację ruchową. Składa się ona z różnych elementów, m.in. lin do podciągania, równoważni linowej, „małpiego mostu”, taboretów, rurek wspinaczkowych, podestów do przeskakiwania.

Innym ciekawym urządzeniem jest zestaw złożony z 15 trampolin, dostosowany do potrzeb nie tylko młodszych, ale też starszych miłośników zabawy. W parku wyznaczono także miejsce do rozwijania umiejętności muzycznych na takich instrumentach jak m.in. bębny, dzwony rurowe czy cymbały. Natomiast zimą będzie można zjeżdżać z górki saneczkowej o długości ok. 40 m.

W parku przewidziano kilka ciekawych rozrywek, które nie są standardowym wyposażeniem parków. Warto wspomnieć m.in. o placu do gry w pétanque, zwanej też grą w bule. Dla osób preferujących więcej ruchu ustawiono tory przeszkód oraz sprzęty, które można spotkać na klasycznej siłowni, m.in. ławeczkę do wyciskania na siedząco czy orbitrek.

Na miejscu jest wielofunkcyjny boisko, wyposażone w bramki, słupki i siatki. Pozwala ono na uprawianie takich dyscyplin sportowych jak piłka nożna, siatkówka i koszykówka. Wybudowano również pumtrack oraz pętłę rolkową. ■

W ramach miasta: **URBAN ART**

Katowice nie po raz pierwszy są pionierem w realizacji wydarzeń muzycznych i kulturalnych w skali polskiej i europejskiej. W mieście jest już Szlak Murali, Szlak Moderny czy Szlak Śląskiego Bluesa. Tytuł Europejskiego Miasta Nauki stał się dodatkowym bodźcem do działań. W marcu na ulicach Katowic zamontowano mozaiki, pojawiły się także prace polskich artystów i nowe murale, które zapowiadały wyjątkowe wydarzenie poświęcone artystom streetartowym.

Na początku maja otwarto wyjątkową wystawę przy ul. Staromiejskiej 13. Można na niej zobaczyć grafiki, plakaty, zdjęcia, rzeźby, figury i przedmioty codziennego użytku. – Od wielu lat marzyłem o publicznej prezentacji rosnącej kolekcji. Ponad 200 eksponatów trzydziestu

kilku artystów z całego świata możemy podziwiać na wystawie głównej, czterech ekspozycjach w instytucjach miejskich, 10 zaprzyjaźnionych lokalach oraz pięciu lokalizacjach w Katowicach – mówi Krzysztof Krot, pomysłodawca i kurator wystawy. – Pozyskaliśmy m.in. prace Severiji Inčirauskaitė-Kriaunevičienė, które były prezentowane przez Banksy'ego w jego największym dotychczas projekcie – Dismaland. Na miejscu, w galerii, na zlecenie artysty powstała praca według projektu Jana Leionena, który w tym czasie tworzył kolejną wystawę w Barcelonie. Zwiedzania i oglądania wystarczy na cały weekend. Ideą stworzenia tego tymczasowego projektu było pokazanie z bliska tego, co nas otacza każdego dnia – sztuki – i zaprzyjaźnienie się z nią. Nosimy ją na koszulkach, torebkach, butach, często nie wiedząc, kto jest jej twórcą – dodaje Krzysztof Krot.

Wystawa jest otwarta od wtorku do soboty w godz. 14.00–18.00. – Aby odwiedzić wystawę, należy skorzystać z systemu rejestracyjnego – po rejestracji mailowo otrzymuje się bezpłatną wejściówkę. Warto się pospieszyć, bo wystawa ma charakter czasowy – działa do 30 czerwca – tłumaczy Marta Chmielewska, naczelnik wydziału promocji i organizator wydarzenia z ramienia miasta. – Już od marca w Biurze Obsługi Mieszkańców można zobaczyć słynną tarczę autorstwa Jamesa Cauty, w Muzeum Historii Katowic przy ul. Szafranka prace hiszpańskiego artysty Paco Pometa, a w filii muzeum na Nikiszowcu – dzieła brazylijskiego artysty Vika Muniza. Na specjalnie przygotowanej mapie znajduje się również 20 miejsc, w których można odnaleźć pozostałe elementy wystawy, w tym m.in. mural Watcher „Kolos” Noriakiiego – dodaje.

Mapę można odebrać podczas wizyty na wystawie. – Jest to wyjątkowe wyda-

rze, do udziału w którym zachęcamy nie tylko tych, którzy interesują się tą dziedziną sztuki – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic. – „W ramach miasta: Urban Art” to bardzo dynamiczny projekt, podobnie zresztą jak sama sztuka uliczna. Wszystkich, którzy chcieliby być na bieżąco, zachęcam do obserwowania Instagrama, bo tam będziemy zdradzać kolejne niespodzianki, które towarzyszą projektowi – zachęca prezydent.

Projekt to kolejne działanie realizowane w związku z przyznaniem Katowicom tytułu Europejskiego Miasta Nauki 2024. ■ **RED**

REZERWACJA
BEZPŁATNYCH
WEJŚCIOWEK

BUDŻET OBYWATELSKI I ZIELONY BUDŻET

Złożyliście 564 wnioski. Dziękujemy!

LICZBA WNIOSKÓW:

Budżet obywatelski: **313** wniosków

Zielony budżet: **252** wnioski

Wartość propozycji do Zielonego Budżetu:

blisko **10 mln zł**, w tym propozycje

ogólnomiejskie: ponad **4,5 mln zł**

NAJWIĘCEJ WNIOSKÓW LOKALNYCH W ZIELONYM BUDŻECIE:

Ligota-Panewniki: **27** wniosków

Śródmieście: **19** wniosków

Kosztutka: **15** wniosków

REKORDY:

Rekordzista w Zielonym Budżecie złożył

15 wniosków

WARTOŚĆ ZADAŃ WYBRANYCH
DO REALIZACJI

W POPRZEDNICH EDYCJACH:

ponad **10,5 mln zł**

PRZEBIEG PROCESU ZIELONEGO BUDŻETU:

→ pierwszy etap weryfikacji zadań: do 23 maja

→ drugi etap weryfikacji: do 11 września

→ wybór zadań do realizacji: do 30 września

NAJWIĘCEJ WNIOSKÓW LOKALNYCH W BUDŻECIE OBYWATELSKIM:

Ligota-Panewniki: **22** wnioski

Śródmieście: **20** wniosków

Murcki: **17** wniosków

LICZBA WNIOSKÓW W BUDŻECIE OBYWATELSKIM:

313 wniosków, w tym **41** ogólnomiejskich

BUDŻET OBYWATELSKI

→ głosowanie nad projektami: od 10 do 23 września

w ramach BO do tej pory mieszkańcy zdecydowali o wydatkowaniu blisko 175 mln zł na ponad 1260 projektów wybranych w drodze głosowań, a jeśli spojrzymy na zgłaszane projekty, to przez 10 lat było ich łącznie ponad 3,5 tys.

Czysta energia zamiast śmieci

Ponad 2,1 tys. paneli fotowoltaicznych, ekologiczna elektrownia o mocy 1 MW oraz rekultywacja terenu, który dotychczas nie mógł być użytkowany – to założenia, które wypełniła farma fotowoltaiczna wybudowana na terenie Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej.

Korzyści dla środowiska są znaczne – program obsługujący farmę pokazuje, że jej dotychczasowe działanie jest dla środowiska równoznaczne z posadzeniem prawie 3 tys. drzew.

– Ta inwestycja pozwala nam działać na rzecz środowiska w kilku aspektach. Po pierwsze, wytwarzamy energię w ekologiczny sposób. Poza tym projekt wpisuje się w ideę rekultywacji terenów zdegradowanych, ponieważ znajduje się na nieczynnym składowisku odpadów. Wykorzystujemy w ten sposób miejsce, które dotychczas było nieużywane, a które my zmieniamy w przydatną przestrzeń. Wytworzona przez farmę energia zasila znajdujący się w sąsiedztwie Zakład Odzysku i Unieszkodliwiania Odpadów, co przekłada się na niższe koszty jego funkcjonowania i mniejsze zużycie energii pochodzącej z tradycyjnych źródeł – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

W ramach projektu zamontowano 2160 paneli. Wraz z infrastrukturą towarzyszącą zajmują one 17,5 tys. m kw. nieczynnej dotychczas hałdy. Moc instalacji to 1 MW. Oprócz paneli w ramach inwestycji zamontowano inwertery o mocy 90 kW, które przekształcają prąd stały wyprodukowany przez panele

w prąd zmienny, który później może popłynąć przez sieć i zasilać urządzenia elektryczne.

Biorąc pod uwagę skalę, to pierwsza taka inwestycja w Katowicach. Dotychczas powstawały jedynie niewielkie instalacje fotowoltaiczne, montowane najczęściej na dachach budynków. Wartość inwestycji

zakończoną wiosną 2023 r. to nieco ponad 5,7 mln zł. Po podłączeniu farmy do sieci energetycznej oraz uregulowaniu wszelkich kwestii administracyjnych farma rozpoczęła działanie w listopadzie 2023 r.

Miejsce, na którym powstała farma, zostało wybrane nieprzypadkowo – to teren zamkniętej i zrehabilitowanej kwatery składowiska odpadów nieszkodliwych przy ul. Żwirowej. Po zamknięciu wysypiska przez 50 lat nie można na jego terenie stawiać obiektów budowlanych, chyba że uzyska się decyzję i dokumenty pozwalające na odstępstwo od tego wymogu. Właśnie taką ścieżkę wybrała spółka MPGK. – MPGK to nie tylko odbiór odpadów czy zimowe utrzymanie dróg. W naszym DNA jest przede wszystkim dbałość o środowisko i tym projektem to właśnie podkreślamy. Dzięki inwestycji w panele fotowoltaiczne będziemy mogli korzystać z energii elektrycznej pozyskiwanej ze słońca. To kolejny ekologiczny projekt w naszej firmie, ale zyski idą dużo dalej. Przede wszystkim korzystanie z nowoczesnego źródła energii zmniejsza nasze przywiązanie do paliw kopalnych, co przyczynia się do mniejszego zanieczyszczenia powietrza. Poza tym racjonalnie wykorzystujemy nieużytki, a to także ważny aspekt – mówi Andrzej Malara, prezes MPGK. ■ RED

Autonomiczny minibus Bles BB-1: rewolucja w transporcie

Po pomyślnym pierwszym teście minibus ponownie wyrusza na ulice, tym razem z pasażerami na pokładzie, aby zaprezentować światu przyszłość mobilności. Każdy chętny może się przekonać, jak działa autonomiczny pojazd Bles BB-1.

Minibus jest ponownie testowany na Muchowcu, tym razem z pasażerami na pokładzie. Kursy między parkingiem na Muchowcu a plażą w Dolinie Trzech Stawów odbywają się od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–16.00. Z przejazdu można skorzystać bezpłatnie.

– W Katowicach mocno stawiamy na rozwój komunikacji publicznej. Inwestujemy w autobusy elektryczne, hybrydowe i zasilane gazem, z licznymi udogodnieniami, dzięki którym mieszkańcy mogą korzystać z komunikacji zbiorowej w komfortowych warunkach. W kwietniu testowaliśmy autobus na wodór, aby przeanalizować, jak w praktyce działa ta technologia. Sprawdzamy także innego rodzaju innowacje w transporcie. Testy

autonomicznego pojazdu w Katowicach odbyły się na przełomie października i listopada ubiegłego roku. Teraz z tą technologią mogą się zapoznać pasażerowie, którzy bezpłatnie będą mogli skorzystać z przejazdu – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

Szczegółowy harmonogram wygląda następująco:

■ **6–29 maja, 3–4 czerwca** – przejazdy z udziałem pasażerów.

Katowicka trasa przejazdu ma ok. 2 km. Rozpoczyna się na parkingu od strony ul. Francuskiej, a kończy przy plaży. Kursy będą realizowane w dwóch kierunkach, podzielonych na trzy i cztery przystanki. Na trasie zostaną umieszczone tablice informacyjne oraz regulamin przejazdu. Przez cztery tygodnie zostanie także ustalona tymczasowa organizacja ruchu, która uwzględni przejazd pojazdu autonomicznego. Środkowy pas drogi zostanie wydzielony dla minibusu, a boczne pasy rolkostrady na czas testów będą przeznaczone dla rolkarzy i rowe-

rzystów. Aby ograniczyć wpływ pilotażu na korzystających z drogi, zielony minibus będzie obecny na trasie w porze najmniejszego natężenia ruchu, tj. od poniedziałku do piątku w godz. 8–16. Co ważne, pojazd pojawi się na Muchowcu tylko na czas testów, bez planów wprowadzenia jego trasy na tym odcinku na stałe. Obecnie z uwagi na obowiązujące przepisy tego typu testy mogą odbywać się jedynie na obszarach zamkniętych i drogach prywatnych.

Autonomia wesprze osoby z niepełnosprawnością

Drugi etap testów w Katowicach ma pomóc ocenić możliwość wykorzystania autonomicznego pojazdu w transporcie zbiorowym ze szczególnym uwzględnieniem osób z ograniczoną mobilnością, a także poznać opinie mieszkańców i zaplanować wdrożenie tego typu pojazdów w przyszłości. Docelowo

autonomiczny minibus będzie obsługiwał kursy na odcinkach tzw. pierwszej i ostatniej mili, czyli tras dojazdowych do większych centrów przesiadkowych, gdzie obecnie komunikacja z przyczyn ekonomicznych nie funkcjonuje lub jest mocno ograniczona. Ponadto pojazd będzie mógł się pojawić tam, gdzie tradycyjny transport ma ograniczone możliwości. Chodzi o miejsca użyteczności publicznej, takie jak cmentarze, duże parkingi, tereny rekreacyjne, duże kompleksy szpitalne czy kampusy uniwersyteckie.

– Główny cel pilotażu to właśnie udostępnienie możliwości przejazdu autonomicznym minibusem pasażerom z ograniczoną mobilnością. Dzięki współpracy z PKM i miastem Katowice podczas kursów będziemy mieć szansę przekonać się, na ile zastosowane przez nas rozwiązania odpowiadają na potrzeby osób z niepełnosprawnością i seniorów. Tacy pasażerowie będą mieli też pierwszeństwo w wejściu do pojazdu podczas testów – mówi Martyna Wiśniowska, CEO Bles. ■ RED

Czekamy na uwagi do programu współpracy z NGO na 2025 rok

S. RYBOK

Katowice angażują się we współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz aktywnymi mieszkańcami. Otwierają się na propozycje, wnioski i uwagi oraz zachęcają do aktywnego udziału w kształtowaniu lokalnej polityki społecznej.

Do 31 maja zapraszamy przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na rzecz Katowic oraz ich mieszkańców do zgłaszania propozycji do programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na rok 2025.

Możliwości zgłoszenia swoich sugestii jest kilka:

■ **forma elektroniczna** – propozycje można przesyłać drogą elektroniczną na adres: agnieszka.lis@katowice.eu;

■ **Platforma Konsultacji Społecznych** – istnieje możliwość składania wniosków za pośrednictwem Platformy Konsultacji Społecznych, dostępnej w zakładce Konsultacje Społeczne → Polityka Społeczna na stronie internetowej miasta;

■ **spotkania hybrydowe** – zapraszamy na spotkania hybrydowe, które odbędą się w Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Wita Stwosza 7, sala nr 16, w dniach 15 maja (środa) o godz. 10.00 oraz 16 maja (czwartek) o godz. 16.00.

Więcej informacji na temat konsultacji oraz zasad współpracy z NGO można znaleźć na stronie internetowej miasta Katowice.eu w zakładce Dla mieszkańca → Zaangażuj się → Współpraca z NGO → Konsultacje programu → Konsultacje Programu 2025. ■

Dobry fach w ręku! W Katowicach odbędzie się Piknik Rzemieślniczy

Rzemiosło to nie tylko tradycja i historia. To także przyszłość i szansa na rozwój zawodowy. Z myślą o promocji tej ważnej gałęzi gospodarki oraz zachęceniu młodych ludzi do podjęcia nauki w zawodach rzemieślniczych Katowicki Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości organizuje niezwykle wydarzenie – Piknik Rzemieślniczy.

Piknik odbędzie się 18 maja w godz. 13–18 w parku Powstańców Śląskich. Przyświeca mu hasło: „Rzemiosło uczy, bawi i rozwija! Kształcenie dualne drogą do sukcesu zawodowego”. Będzie on okazją dla mieszkańców Katowic i całego regionu do poznania tajników różnych rzemiosł, uczestniczenia w warsztatach prowadzonych przez młodzież i doświadczonych rzemieślników, a także wzięcia udziału w licznych grach, animacjach i konkursach.

Katowicki Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości od lat wspiera rozwój rzemiosła nie tylko w Katowicach, ale także w okolicznych miastach. Obecnie zauważalny jest problem

braku chętnych do nauki zawodów rzemieślniczych, zwłaszcza wśród mieszkańców większych miast. Dlatego piknik ma na celu pokazanie, że nauka w szkołach branżowych I stopnia nie jest mniej wartościowa od tradycyjnej ścieżki edukacyjnej. Wręcz przeciwnie, zdobycie dobrego fachu może być kluczem do sukcesu zawodowego i znalezienia dobrze płatnej pracy.

Organizatorzy wydarzenia, częściowo sfinansowanego z dotacji Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach rządowego programu Polski Inkubator Rzemiosła na lata 2021–2030, mają nadzieję, że piknik przyczyni się do zmiany postrzegania rzemiosła w społeczeństwie. Patronat honorowy nad piknikiem objął prezydent miasta Katowice.

Zapraszamy do aktywnego udziału w tym wydarzeniu, które nie tylko bawi, ale także inspirować i otwierać drzwi do nowych możliwości zawodowych. ■ JG

Inwestycja: rewitalizacja Doliny Pięciu Stawów, II etap

Lokalizacja: Szopienice

Podpisanie umowy: pierwszy kwartał 2024 r.

Planowany termin ukończenia prac: trzeci kwartał 2024 r.

Planowany koszt: 12,9 mln zł

Są już widoczne efekty kolejnego etapu metamorfozy katowickiej Doliny Pięciu Stawów. Kończą się prace przy alei biegnącej wzdłuż południowego brzegu stawu Morawa. Widać także postępy w lokalizacjach, gdzie powstają plaża, plac zabaw, krąg grillowy oraz miejsca do parkowania.

Robotnicy kończą już prace przy alei pieszej, która biegnie od stacji harcerskiej w stronę cmentarza. Przebiega ona wzdłuż linii brzegowej stawu i oferuje spacerowiczom widok na Morawę. Z alei będą mogli korzystać również rowerzyści, użytkownicy hulajnóg i rolek. Projekt trasy przygotowano w taki sposób, by maksymalnie ograniczyć ingerencję w istniejącą zieleń. Trasa ma długość 900 m i częściowo poprowadzi śladem starej i spękanej ścieżki. Mieszkańcy zyskali więc nową, bardziej komfortową w użytkowaniu nawierzchnię.

W północnej części stawu Morawa w ramach tego etapu modernizacji terenu powstaje nowa plaża z niezbędną infrastrukturą. Korzystający z niej będą mieli do dyspozycji zaplecze socjalne z toaletami, przebieralnią i natryskiem. Wykonawca przygotowuje też stanowisko dla ratownika. Co ważne, plaża umożliwi korzystanie z niej i wypoczynek również osobom z niepełnosprawnościami. Zakres prac obejmuje specjalną pochylnię umożliwiającą im wygodny dostęp do wody. W ramach inwestycji przewidziano tu także plac zabaw z różnego rodzaju urządzeniami dla młodszych i starszych dzieci oraz krąg grillowy.

Chociaż w ten rejon można w łatwy sposób dostać się komunikacją miejską, część odwiedzających wybiera własny samochód. Do tej pory kierowcy wykorzystywali do parkowania klepisko w pobliżu linii tramwajowej przy ul. Sosnowieckiej. By uporządkować tę kwestię i uchronić

pozostały teren przed rozjeżdżaniem, wyznaczono możliwe miejsca parkowania. W miejscu dzikiego parkingu powstaje przestrzeń nie tylko dla samochodów osobowych, ale także dla autokarów. Znajdzie się tu 90 miejsc standardowych, sześć miejsc dla osób z niepełnosprawnościami oraz trzy stanowiska dla autokarów. Roboty budowlane zakończą się latem tego roku.

Rewitalizacja Doliny Pięciu Stawów dotyczy terenu o powierzchni ponad 150 ha, który oprócz stawu Morawa obejmuje także stawy: Borki, Hubertus I, Hubertus II oraz Hubertus III. Bogaty przyrodniczo i atrakcyjny teren sprzyja różnym rodzajom wypoczynku i aktywności na świeżym powietrzu – nie tylko plażowaniu, ale także jeździe na rowerze, spacerowaniu, bieganiu czy wędkowaniu. Dlatego rewitalizacja zakłada uczynienie tej przestrzeni bezpieczną przy jednoczesnym zachowaniu jej naturalnego charakteru. ■

Inwestycja: modernizacja lodowiska

Lokalizacja: Spodek

Podpisanie umowy: wrzesień 2023 r.

Planowany termin ukończenia prac: czerwiec 2024 r.

Planowany koszt: ok. 2,9 mln zł

Sezon hokejowy dobiegł końca, a GKS Katowice zakończył go z tytułem wicemistrza Polski. Nie oznacza to jednak, że w najbliższym czasie nic się nie będzie działo na katowickim lodowisku, które stanowi część kompleksu Spodka. Przerwa w rozgrywkach będzie wykorzystana do zrealizowania ważnej inwestycji. Trybuna czeka rozbudowa, a liczba miejsc dla kibiców zwiększy się o kilkaset.

Inwestycja rozpoczęła się od przeprowadzenia inwentaryzacji górnych trybun oraz istniejących instalacji. – Drugim etapem było wykonanie dokumentacji projektowej, ale roboty budowlane mogą zostać zrealizowane dopiero teraz. Wcześniej kolidowałyby one z treningami i rozgrywkami hokeistów. W związku z tym, że sezon został zakończony i zaczęła się przerwa, wykonawca może rozpocząć intensywne roboty, które mają potrwać do czerwca. Efektem prac będzie ok. 440 nowych miejsc siedzących, w tym 24 miejsca dla VIP-ów i nowa strefa dla 26 dziennikarzy z infrastrukturą ułatwiającą pracę mediów – mówi Jarosław Łuczyński, dyrektor ds. inwestycji kubaturowych w Katowickich Inwestycjach S.A.

To niejedyna inwestycja, która może zostać zrealizowana na lodowisku w tym czasie. Trwają przygotowania do modernizacji poszycia dachu lodowiska. Dotychczasowe – o powierzchni ok. 4 tys. m kw., wykonane z płyt azbestowo-cementowych – ma zostać zastąpione blachą trapezową. Wymianę poszycia poprzedzi częściowe wzmocnienie konstrukcji dachu, a także nadmurowanie ściany attykowej.

Inwestycja: budowa drogi rowerowej

Lokalizacja: połączenie ulic Kościuszki i Barbary pomiędzy autostradą A4 a ogródkami działkowymi

Podpisanie umowy: drugi kwartał 2024 r.

Planowany termin ukończenia prac: trzeci kwartał 2024 r.

Planowany koszt: niespełna 580 tys. zł

Rozstrzygnięto przetarg na budowę drogi dla rowerów, która połączy ulice Kościuszki i Barbary. Nowy odcinek zostanie poprowadzony pomiędzy autostradą A4 a ogródkami działkowymi. W trakcie realizacji wykonawca przeprowadzi prace rozbiórkowe, wykona oświetloną drogę rowerową wraz z przejazdem rowerowym przez ul. Barbary, na przecięciu z ciągami pieszymi dokona ich przebudowy. Wykona również oznakowanie pionowe i poziome. W ramach zagospodarowania terenu zostaną nasadzone 24 drzewa gatunku lipa drobnolistna.

Inwestycja: budowa велоstrady

Lokalizacja: pomiędzy Giszowcem a Brynowem

Podpisanie umowy: styczeń 2024 r.

Planowany termin ukończenia prac: początek 2025 r.

Planowany koszt: blisko 11,5 mln zł

Na trasie pomiędzy Giszowcem a Brynowem widać już zarys powstającej велоstrady, czyli drogi dla rowerów o podwyższonym standardzie. Połączy ona układ drogowy przy ul. Kolistej z przejściem pieszo-rowerowym w sąsiedztwie ul. Huberta i skrzyżowaniem z trasą rowerową nr 1. Droga będzie miała 4,4 km długości, a szerokość 4 m zapewni większą przepustowość, komfort jazdy i ułatwi wyprzedzanie. Będzie jej towarzyszyło oświetlenie, miejsca obsługi rowerzystów, a także licznik rowerowy zamontowany na wysokości ul. Francuskiej. W tym miejscu będzie zlokalizowany jeden z dwóch zjazdów, którymi będzie można opuścić велоstradę i wjechać do Katowickiego Parku Leśnego. Na odcinku od ul. Francuskiej do ul. Kolistej powstanie chodnik odseparowany od drogi rowerowej pasem zieleni i krawężnikiem.

Do tej pory wykonawca zrealizował prace związane z budową przepustów, roboty ziemne i wykonanie pierwszych warstw konstrukcji nawierzchni zarówno велоstrady, jak i chodnika. Trwają prace brukarskie związane z układaniem korytek odwadniających i obrzeży, a także roboty w ramach zabudowy oświetlenia wzdłuż trasy.

Inwestycja: budowa drogi rowerowej

Lokalizacja: między strefą Tempo 30 na ul. Kolistej a infrastrukturą rowerową przy węźle drogowym Giszowiec

Planowany termin ukończenia prac: czerwiec 2024 r.

Planowany koszt: 3,56 mln zł

Zaawansowane są prace nieopodal powstającej велоstrady. Mowa o drodze dla rowerów, która połączy strefę Tempo 30 na ul. Kolistej z infrastrukturą rowerową przy węźle drogowym Giszowiec. Nowa trasa zaczyna się w rejonie zjazdu do sklepu Lidl przy ul. Kolistej. Prowadzi południową stroną ulicy aż do skrzyżowania z ul. Mysłowicką i stamtąd w kierunku przejścia podziemnego pod DK86. Do tej pory wykonawca zrealizował przebudowę kolidujących sieci, zabudowę dodatkowych punktów oświetlenia, budowę kanału technologicznego, budowę muru oporowego nad potokiem Bolina, wykonał odcinek drogi dla rowerów wzdłuż ul. Mysłowickiej (bez warstw asfaltowych) oraz zatokę autobusową po wschodniej stronie ul. Kolistej. Przed nim jeszcze wykonanie

zatoki autobusowej po stronie zachodniej ul. Kolistej, dokończenie trasy rowerowej wzdłuż ul. Kolistej, asfaltowanie całego odcinka oraz zagospodarowanie terenów przyległych.

Harmonogram pracy Kato Science Corner

Godziny otwarcia: poniedziałek–piątek 9.00–17.00

Zapisy poprzez formularz t.ly/DUuBM
lub pod adresem e-mail: ksc@uekat.pl.

Aktualny harmonogram wydarzeń dostępny na stronie:
Kato Science Corner (katowice.eu) oraz Facebooku –
polecamy sprawdzić, czy nic się nie zmieniło.

50 TYGODNI W MIEŚCIE NAUKI

TYDZIEŃ ARCHITEKTURY

5 maja (niedziela)

18.00–20.00 – wystawa pedagogów uczelni artystycznych połączona z warsztatami. Spotkanie dla wszystkich zainteresowanych. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Organizator: Renata Szufczyńska.

50 TYGODNI W MIEŚCIE NAUKI

TYDZIEŃ KSIĄŻKI

6 maja (poniedziałek)

10.00–18.00 – „Zrób z nami zin o Katowicach” – Tydzień Książki – oficjalne wydarzenie EMNK 2024. Warsztaty dla wszystkich zainteresowanych. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Organizator: dr hab. Anna Sielska, ASP Katowice.

18.00–20.00 – dyskusja „Książki bez słów” – Tydzień Książki – oficjalne wydarzenie EMNK 2024. Spotkanie dla wszystkich zainteresowanych dotyczące książek fotograficznych. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Organizator: dr hab. Anna Sielska, ASP Katowice.

7 maja (wtorek)

9.30–11.30 – „SUM KIDS. Mały lekarz rodzinny” – warsztaty dla uczniów szkół podstawowych. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Prelegenci: Maria Ciołek i Michał Ciołek. Organizator: Śląski Uniwersytet Medyczny.

11.30–13.00 – „SUM KIDS. Mały lekarz rodzinny” – warsztaty dla uczniów szkół podstawowych. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Prelegenci: Maria Ciołek i Michał Ciołek. Organizator: Śląski Uniwersytet Medyczny.

8 maja (środa)

12.00–14.00 – „Idea i praktyka zinów. Self-publishing dla artystek i artystów” – Tydzień Książki – oficjalne wydarzenie EMNK 2024. Spotkanie dla wszystkich zainteresowanych. Informacja na temat

zapisów pojawi się na stronie internetowej. Prowadzący: Michał Chojnacki z Oficyny Peryferie.

9 maja (czwartek)

17.00–19.00 – spotkanie z Magdaleną Majcher, autorką książki „Doktórka od familoków” – Tydzień Książki – oficjalne wydarzenie EMNK 2024. Spotkanie dla wszystkich zainteresowanych. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Organizator: Śląski Uniwersytet Medyczny.

10 maja (piątek)

17.30–19.00 – warsztaty muzyczne „ONA MA TO” – warsztaty dla dzieci w wieku 7–11 lat. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Organizator: Śląski Uniwersytet Medyczny.

11 maja (sobota)

12.00–15.00 – spotkanie z grą planszową „Na skrzydłach” z okazji Światowego Dnia Ptaków Wędrownych. Spotkanie otwarte dla wszystkich zainteresowanych, nie obowiązują zapisy. Organizator: Śląski Uniwersytet Medyczny.

16.00–18.00 – spotkanie autorskie z Rafałem Julianem Kordeuszem – oficjalne wydarzenie EMNK 2024. Spotkanie dla osób powyżej 16. roku życia. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Prelegentka: dr hab. Dorota Sieroń, prof. UŚ.

50 TYGODNI W MIEŚCIE NAUKI

TYDZIEŃ ODDECHU

13 maja (poniedziałek)

15.00–18.00 – „Analiza wolności zapisana kodem plastycznym” – wykład dla osób dorosłych. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Prelegent: prof. Andrzej Banachowicz, Akademia Śląska.

14 maja (wtorek)

13.00–14.30 – „Tematy tabu – samobójstwa” – wykład dla nauczycieli i opiekunów. Nie obowiązują zapisy. Prelegentki: dr hab. Małgorzata Janas-Kozik i lek. Alicja Kawalec, Śląski Uniwersytet Medyczny.

15.30–17.00 – „Tematy tabu – samouszkodzenia” – wykład dla nauczycieli i opiekunów. Nie obowiązują zapisy. Prelegentki: dr hab. Małgorzata Janas-Kozik i lek. Alicja Kawalec, Śląski Uniwersytet Medyczny.

16 maja (czwartek)

10.00–12.00 – „INTERmedia” – warsztaty interaktywne. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Prelegentki: dr hab. Renata Szufczyńska, Adrianna Deredas, Laura Popek i Maria Tabacka, Akademia Śląska.

17 maja (piątek)

12.00–12.30 – warsztaty muzyczne dla dzieci – Tydzień Oddechu – oficjalne wydarzenie EMNK 2024. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Prelegentka: Dominika Lenska, Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

13.00–14.00 – warsztaty muzyczne dla seniorów – Tydzień Oddechu – oficjalne wydarzenie EMNK 2024. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Prelegentka: Agnieszka Sepioło, Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

50 TYGODNI W MIEŚCIE NAUKI

TYDZIEŃ PIENIĄDZA

20 maja (poniedziałek)

16.30–18.00 – „Sztuka odkładania pieniędzy na wymarzony cel” – Tydzień Pieniądza – oficjalne wydarzenie EMNK 2024. Wykład dla osób powyżej 15. roku życia. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Prelegentka: Barbara Cyganik, BC Finanse, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Katowicach. Organizator: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.

21 maja (wtorek)

10.00–12.00 – „Sitodruk” – warsztaty graficzne dla wszystkich zainteresowanych. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Organizator: Akademia Śląska. Prelegenci: dr Jakub Zdejszy, dr Monika Panek.

22 maja (środa)

12.00–13.15 – „Graficzna domowa drukarnia” – warsztaty graficzne dla dzieci w wieku 7–12 lat. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Organizator: Akademia Śląska. Prelegenci: dr hab. Teresa Frodyma, mgr Karol Gawroński.

13.45–15.00 – „Graficzna domowa drukarnia” – warsztaty graficzne dla dzieci w wieku 13–18 lat. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Organizator: Akademia Śląska. Prelegenci: dr hab. Teresa Frodyma, mgr Karol Gawroński.

23 maja (czwartek)

10.00–12.00 – „Stwórz własny moodboard wnętrza” – warsztaty interaktywne dla wszystkich zainteresowanych. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Organizator: Akademia Śląska. Prelegentka: mgr Dominika Rek.

15.00–18.00 – prelekcja Koła Naukowego Kryptowalut i Blockchaina „Klub 256” oraz Koła Naukowego E-sportu i Gamingu „Side-Quest” Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Wydarzenie dla wszystkich zainteresowanych. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Organizator: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.

24 maja (piątek)

12.00–13.30 – „Słów kilka o pieniądzu i finansach” – Tydzień Pieniądza – oficjalne wydarzenie EMNK 2024. Wykład dla dzieci oraz młodzieży. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Prelegentka: dr Aleksandra Nocoń, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.

25 maja (sobota)

16.00–17.30 – „Pieniądz w sztuce” – Tydzień Pieniądza – oficjalne wydarzenie EMNK 2024. Wykład dla młodzieży i osób dorosłych. Informacja na temat zapisów pojawi się na stronie internetowej. Organizator: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Prelegentka: mgr Ewelina Sobczyk-Podleszańska.

50 TYGODNI W MIEŚCIE NAUKI

TYDZIEŃ LATANIA

28 maja (wtorek)

10.00–12.00 – „Narzędzia kreatywne w sztukach plastycznych i projektowych – czy AI może wspierać proces twórczy?” – wykład dla wszystkich zainteresowanych. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Prelegentka: dr Marta Frąckowiak, Akademia Śląska.

29 maja (środa)

9.30–11.30 – „SUM JUNG. Interna dla każdego” – warsztaty dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Prelegenci: Maria Ciołek i Michał Ciołek, Śląski Uniwersytet Medyczny.

11.30–13.00 – „SUM JUNG. Interna dla każdego” – warsztaty dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Prelegenci: Maria Ciołek i Michał Ciołek, Śląski Uniwersytet Medyczny.

15.30–17.30 – „Practice to project program” – wykład interaktywny dla wszystkich zainteresowanych. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Prelegentka: mgr inż. arch. Paulina Nagiel, Akademia Śląska. ■

Wynegocjowali wicemistrzostwo świata

Paweł Urzenitzok, Dominik Zdebik i Aleksander Łabuć – zapamiętajcie te nazwiska, bo możecie jeszcze o nich wiele usłyszeć! Studenci z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i ich kolega ze Szkoły Głównej Handlowej zostali wicemistrzami świata w negocjacjach.

The Negotiation Challenge odbyło się w kwietniu w Holandii. Rywalizowało w nim 66 zespołów z najlepszych uczelni takich jak Harvard, Columbia Law School czy Princeton University.

Finałiści mistrzostw świata negocjacji mieli do czynienia z różnorodnymi scenariuszami biznesowymi, np. eksportem szwajcarskiego

produktu na nowe rynki czy promocją produktów w holenderskich sklepach. W finale omawiali przyszłość sztucznej inteligencji, analizując jej rozwój, potrzebę regulacji oraz międzynarodowe inicjatywy legislacyjne. Sędziowie oceniali styl negocjacyjny uczestników i udzielali im informacji zwrotnej.

To pierwszy raz od dekady, kiedy na podium prestiżowych zawodów stanął zespół z Polski. Nasi laureaci mieli również szansę wziąć udział w warsztatach z technik negocjacyjnych prowadzonych przez absolutnego mistrza dziedziny – Gary’ego Noesnera, szefa ds. negocjacji kryzysowych w FBI. ■KK

Katowice Miasto Nauki – wydarzenia w maju

Obchody 50 tygodni w Mieście Nauki trwają. W maju czeka nas wiele wspaniałych wydarzeń, w każdym tygodniu obracających się wokół innego tematu.

TYDZIEŃ ARCHITEKTURY

29 kwietnia – 5 maja

Architektura towarzyszy nam na każdym kroku. Od zawsze tworzymy i podziwiamy monumentalne budowle, wspaniałe wnętrza i niesamowite panoramy miast, które nas otaczają. W ramach Tygodnia Architektury będzie można wziąć udział w wykładach na temat projektowania habitatów w kosmosie, zobaczyć wystawy studentów, uczestniczyć w warsztatach o ceramice i szkle, podyskutować na temat wpływu robotyki na współczesne społeczeństwo oraz uczestniczyć w wielu innych aktywnościach.

TYDZIEŃ KSIĄŻKI

6–12 maja

Książki są nieodłączną częścią naszego życia. Korzystamy z nich w szkołach, na uczelniach i czytamy dla przyjemności. Wydarzenia w ramach tego tygodnia pozwolą poznać wszystkie ich tajniki i bogatą historię. Zajęcia o początkach druku, spotkania z autorami, wycieczki po bibliotekach i muzeach oraz wykłady o historii ilustracji – to tylko niektóre z wydarzeń odbywających się w ramach Tygodnia Książki. Uczestnicy zajęć dowiedzą się więcej o tworzeniu książek oraz będą mogli wziąć udział w różnych warsztatach.

TYDZIEŃ ODDECHU

13–19 maja

Oddychanie jest niezbędnym do życia procesem, który towarzyszy nam każdego dnia. Można myśleć o nim z różnych perspektyw. W ramach Tygodnia Oddechu odbędą się prelekcje, warsztaty i konferencje poświęcone muzykoterapii. W trakcie zajęć uczestnicy dowiedzą się, jak nasz oddech wpływa na jakość życia, poznają wyniki badań nad oddechem, będą mieć możliwość zobaczenia koncertów z udziałem orkiestry dętej i innych zespołów, a także wzięcia udziału w prelekcjach o charakterze medycznym.

TYDZIEŃ PIENIĄDZA

20–26 maja

Pieniądze od zawsze znajdują się w centrum zainteresowania ludzi. Badaniem nad nimi zajmuje się wiele różnych dziedzin nauki, nie tylko ekonomia, ale również psychologia czy socjologia. Pieniądze są także obszarem zainteresowania informatyków, którzy pracują nad nowymi technologiami. W ramach Tygodnia Piędźdza będzie można wziąć udział w zajęciach na temat historii piędźdza, cyberbezpieczeństwa i przedstawiania piędźdzy w sztuce oraz w grach miejskich, konferencjach i warsztatach.

TYDZIEŃ LATANIA

27 maja – 2 czerwca

Człowiek zawsze chciał latać, podbić i niebo, i ziemię. Udało nam się to już w poprzednim stuleciu, a teraz tylko udoskonalamy naszą technologię. Tydzień Latania to zbiór wydarzeń dotyczących lotnictwa, podczas których będzie można zobaczyć pokazy lotnicze i spadochroniarskie, uczestniczyć w konkursach, wziąć udział w wykładach i seminariach, dowiedzieć się więcej na temat nowych technologii wykorzystywanych w lotnictwie, zobaczyć sprzęt lotniczy i dowiedzieć się, jak się go używa.

**HARMONOGRAM
50 TYGODNI
MIASTA NAUKI**

ESOF2024 – spotkajmy się w Katowicach

W tym roku Katowice mają zaszczyt nosić tytuł Europejskiego Miasta Nauki (EMN). Przez lata tytuł ten przynależał takim metropoliom jak Barcelona, Monachium czy Manchester. Teraz to Katowice stają się centrum naukowych dyskusji na skalę europejską.

To wielkie wyróżnienie dla regionu, które umożliwia goszczenie takiego wydarzenia jak konferencja EuroScience Open Forum (ESOF). To niezwykła okazja dla mieszkańców oraz wszystkich zainteresowanych wyzwaniem stojącym przed nauką, człowiekiem i światem. ESOF to nie tylko konferencja, to także miejsce, gdzie najwybitniejsi naukowcy, przedsiębiorcy, politycy i społecznicy spotykają się, by dyskutować i wspólnie definiować kierunki rozwoju nauki. Odbędzie się w Katowicach od 12 do 15 czerwca.

– Jednym z przywilejów bycia Europejskim Miastem Nauki jest możliwość goszczenia EuroScience Open Forum, konferencji kluczowej dla rozwoju nauki na naszym kontynencie, na którą zjeżdżają przedstawiciele różnych środowisk naukowych z całej Europy – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic. – Podobnie jak w przypadku wydarzeń związanych z Europejskim Miastem Nauki Katowice 2024 i organizacją 50 tygodni tematycznych chcemy, by w konferencji aktywny udział brali również mieszkańcy miasta, dlatego już teraz zachęcam

R. KAZMIERCZAK

do rejestracji na wydarzenie – dodaje prezydent.

ESOF2024 to efekt współpracy miasta, Uniwersytetu Śląskiego (lidera Konsorcjum Akademickiego Katowice – Miasto Nauki 2024) oraz sześciu uczelni tworzących konsorcjum: Akademii Muzycznej, Akademii Sztuk Pięknych, Akademii Wychowania Fizycznego, Politechniki Śląskiej, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego i Uniwersytetu Ekonomicznego, a także Europejskiego Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Nauki

i Technologii „EuroScience”, przy wsparciu ze strony Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej, samorządu Województwa Śląskiego i licznych partnerów i patronów wydarzenia. Inicjatywa jest realizowana ze środków UE. ■

Formularz rejestracyjny

Program konferencji

ESOF2024 to najważniejsza europejska konferencja o misji nauki dla społeczeństwa. W obecności mediów i publiczności opiniotwórcy naukowcy, przedsiębiorcy, politycy rozmawiają o kluczowych wyzwaniach otaczającego nas świata. Dlaczego ESOF jest tak wyjątkowa? Jej wartością jest interdyscyplinarność i przedstawienie miasta gospodarza jako lidera rozwiązywania globalnych problemów

oraz uwrażliwienie lokalnej wspólnoty na wybrane wyzwania cywilizacyjne. Szczególną wartością jest EU Talent Fair – europejskie targi pracy dla młodych naukowców, odbywające się wraz z ESOF.

Czym Katowice jako Europejskie Miasto Nauki zaskoczą uczestników ESOF? Rozmachem, otwartością i różnorodnością wydarzeń. Będziemy dyskutować na tematy będące w mainstreamie publicznych dyskusji, takie jak transformacja energetyczna i cyfrowa, zrównoważone środowisko czy tożsamość kulturowa i transformacje społeczne.

ESOF jest platformą odpowiedzi badaczy i techno-

logów na palące dylematy cywilizacyjne. Naszym celem jest pokazanie rozwiązań, które pozytywnie wpływają na gospodarkę i społeczeństwo. Ponadto podczas ESOF chcemy dać młodym naukowcom możliwość nawiązania nowych kontaktów, mentoringu i doradztwa z doświadczonymi ekspertami z różnych dziedzin. Jednym z najważniejszych celów, które przed sobą stawiamy jako organizatorzy ESOF, jest wykorzystanie potencjału śląskich uczelni i badań prowadzonych tutaj do promowania transformacji i nowego sposobu postępowania Śląska.

Dla mieszkańców ESOF to zaproszenie do skorzystania

z ciekawych wydarzeń oraz poznania edukacyjnej oferty regionu. Bogactwo programu Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024 (wystawy, spotkania naukowe, warsztaty dla najmłodszych oraz różnego rodzaju performance'y) posłuży katowiczantom do lepszego zrozumienia szybko zmieniającej się rzeczywistości. ESOF to miejsce dialogu społeczeństwa z nauką, którego najważniejszym tematem jest wyzwanie transformacyjne stojące przed Śląskiem, a jeśli przed Śląskiem, to i przed całą Polską. ■

DR ANNA BUDZANOWSKA
CHAMPION EUROPEJSKIEGO
MIASTA NAUKI 2024

Świadomi = bezpieczni

Ze st. bryg. Arkadiuszem Korzeniowskim, komendantem miejskim Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach, o bezpieczeństwie w naszym mieście rozmawia Kamil Kalkowski.

Kamil Kalkowski: Analizując dane statystyczne podległej panu jednostki, można dostrzec spadek liczby interwencji. Powstaje zatem pytanie: czy stan bezpieczeństwa pożarowego w Katowicach można ocenić jako bardzo dobry?

St. bryg. Arkadiusz Korzeniowski: Faktycznie, w 2023 r. katowiccy strażacy brali udział w o ponad 800 interwencjach mniej niż w 2022 r. To bardzo dobry znak dla naszej działalności, szczególnie w obszarze prewencji społecznej. Stałe podnoszenie świadomości w zakresie otaczających nas zagrożeń, w tym pożarowych, przynosi pozytywne efekty. Zresztą podczas organizowanych przez nas zajęć dla dzieci czy też spotkań z seniorami widać coraz większą wiedzę uczestników o bezpieczeństwie pożarowym. Bardzo nas to cieszy i motywuje do dalszej pracy.

→ Jakie są najczęstsze przyczyny pożarów w domach, z którymi państwa jednostka się spotyka?

Bazując na danych z 2023 r., można wyróżnić trzy zasadnicze przyczyny powstawania pożarów w budynkach mieszkalnych. To nieumyślne podpalenia poprzez pozostawienie np. niedopałka papierosa na palnych elementach wyposażenia wnętrza, pozostawienie potrawy na gazie bez dozoru oraz zwarcia instalacji elektrycznej.

→ W katowickich mieszkaniach jest coraz więcej elektroniki. Ich przyłączenie do sieci elektrycznej może stanowić problem?

Przede wszystkim należy mieć na uwadze, czy nasza instalacja elektryczna jest przy-

stosowana do podłączenia kolejnych urządzeń elektrycznych, szczególnie w zakresie dobranych zabezpieczeń różnicowoprądowych. W tej kwestii warto zasięgnąć opinii osoby z uprawnieniami elektryka, która specjalizuje się w tej dziedzinie.

W przypadku elektroniki wydaje się, że największym zagrożeniem może być pozostawienie ładowarek do tych urządzeń w gniazdkach elektrycznych. W teorii powinniśmy być bezpieczni, ponieważ markowe ładowarki są wyposażone w specjalne układy zabezpieczające, które mają przeciwdziałać przegrzaniu lub uszkodzeniu sprzętu. Istnieje jednak możliwość powstania zwarcia elektrycznego, szczególnie w przypadku korzystania z ładowarek niewiadomego pochodzenia.

→ Czy mógłby pan podzielić się z nami kilkoma podstawowymi radami, które każdy z nas może zastosować w swoim życiu, aby zminimalizować ryzyko pożaru w swoim domu?

Pamiętajmy przede wszystkim o obowiązkowych okresowych przeglądach instalacji elektrycznej, co najmniej raz na pięć lat przeprowadzanych przez osoby posiadające stosowne uprawnienia. Wymóg ten wynika z art. 62 ustawy Prawo budowlane.

Ponadto, bazując na danych statystycznych z 2023 r. dotyczących przyczyn powstawania pożarów w budynkach mieszkalnych, nie pozostawiamy nigdy bez dozoru potraw na kuchenkach gazowych, elektrycznych lub płytach indukcyjnych.

Unikajmy palenia papierosów w budynkach, szczególnie w pobliżu materiałów palnych, a niedopałki papierosów utylizujemy w prawidłowy sposób.

Wiele osób inwestuje w czujniki dymu i czadu, co wydaje się skutecznym środkiem zapobiegawczym. Jakie są pańskie doświadczenia związane z efektywnością tych urządzeń w zapobieganiu tragediom?

Wyposażenie mieszkań w czujniki tlenu węgla jest zdecydowanie dobrą praktyką, w szczególności w przypadku mieszkań, w których występują tzw. junkersy. Niemniej jednak samo wyposażenie mieszkania w taki czujnik jest tylko połową sukcesu.

Jeśli posiada się takie urządzenie, należy dokładnie przeczytać instrukcję jego obsługi, aby mieć świadomość, o jakim stanie pracy ono alarmuje i w jaki sposób prawidłowo na ten stan pracy zareagować. Dlaczego o tym mówię? Często mamy do czynienia z sytuacją, że zostajemy zadysponowani do zgłoszenia dotyczącego załączonego czujnika tlenu węgla. Na miejscu okazuje się,

że urządzenie sygnalizuje słaby poziom naładowania baterii, a nie zagrożenie związane z ekspozycją na tlenek węgla.

Pamiętajmy jednak, że tlenek węgla jest gazem bezwonnym, bezbarwnym, pozbawionym smaku i jego uwolnienie do przestrzeni mieszkania może prowadzić do tragicznych skutków. Zatem wyposażenie naszych mieszkań w czujnik tlenu węgla może uratować nam życie!

→ Co robić w przypadku wykrycia ognia w domu? Jakie są pierwsze kroki, które powinniśmy podjąć, zanim dotrze pomoc?

W przypadku powstania pożaru wszyscy są zobowiązani podjąć działania w celu jego likwidacji:

- zaalarmować niezwłocznie, przy użyciu wszystkich dostępnych środków, osoby będące w strefie zagrożenia;
- wezwać straż pożarną. ■

TELEFONICZNE ALARMOWANIE NALEŻY WYKONAĆ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

→ po wybraniu numeru alarmowego 112 i zgłoszeniu się dyżurnego spokojnie i wyraźnie podaje się: swoje imię i nazwisko, numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu, adres i nazwę obiektu, co się pali, na którym piętrze, czy jest zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego;

→ po podaniu informacji nie należy odkładać słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia. Przyjmujący może zażądać: potwierdzenia zgłoszenia poprzez oddzwonienie, dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać;

→ należy niezwłocznie, przy użyciu miejscowych środków gaśniczych, przystąpić do gaszenia pożaru i nieść pomoc osobom zagrożonym, w razie konieczności przystąpić do ewakuacji ludzi i mienia. Czynności te należy wykonać w taki sposób, aby nie doszło do powstania paniki mogącej ogarnąć ludzi będących w zagrożeniu, które wywołuje u ludzi ogień i dym. Panika może być przyczyną niepotrzebnych i tragicznych w skutkach wypadków podczas prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych. ■

NA SKRÓTY PRZEZ INWESTYCJE

TYSIĄCE CEGIEŁ ZDOBI UCZELNIANY GMACH

U zbiegu ulic Wojewódzkiej i Damrota urosła Akademicka Strefa Sztuki Scenicznej. Najnowszy budynek Akademii Muzycznej w Katowicach jeszcze nie został ukończony, ale jest gotowa jego bryła, a znaczną część obiektu pokrywa już elewacja z cegły.

Ceglane okrycie wpisuje się w charakter akademickiej zabudowy. Po drugiej stronie ul. Wojewódzkiej stoi neogotycki gmach uczelni z 1901 r., a w głębi znajduje się jego nowoczesna część z 2007 r., czyli Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej „Symfonia”.

Dzięki zastosowaniu cegły klinkierowej architekci dopasowali elewację do budynku historycznego, ale nie chcieli, by nowy gmach konkurował z ponad 120-letnią siedzibą uczelni. Dlatego postawili na prostą fasadę, którą urozmaica artykulacja polegająca na naprzemiennym ułożeniu cegieł, gdzie jeden poziomy rząd jest cofnięty względem drugiego.

Jak podają SLAS Architekci, odpowiedzialni za projekt budynku, na elewacji znajduje się 210 tys. cegieł.

Wszystkie one pochodzą z cegielni Patoka z Panoszowa, w pobliżu granicy województw śląskiego i opolskiego. Tamtejszy zakład słynie z wyrobów ceramicznych, a cegła wypalana w piecach Patoki zdobi już elewacje siedziby NOSPR i Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego w Katowicach.

Choć z zewnątrz blisko 20-metrowy budynek stanowi nieskomplikowaną bryłę, jego wnętrze kryje trzy całkiem różne przestrzenie: salę wielofunkcyjną, foyer oraz część dydaktyczną. Sala operowo-taneczno-teatralna znajduje się w zachodniej strefie obiektu i przy zamkniętym orkiestronie ma pomieścić nawet 380 widzów. Dla osiągnięcia znakomych warunków akustycznych tę część budynku wykonano jako kapsułę żelbetową wewnątrz gmachu, opartą na specjalnych dźwiękochłonnych izolatorach i oddzieloną pustką powietrzną.

Wschodnia strefa budynku to przestrzeń dydaktyczno-edukacyjna (od strony ul. Damrota), która będzie miała trzy piętra, każde o wysokości ok. 5 m. Nowoczesny wystrój podkreśli użycie betonu architektonicznego na ścianach i stropach.

Salę wielofunkcyjną i przestrzeń dydaktyczno-edukacyjną rozdziela centralnie położone foyer. To część reprezentacyjna o wysokości 17 m, ze ścianami z betonu architektonicznego i wielkimi przeszkleniami od północy i południa. – Tak intensywna i aktywna przestrzeń jest świetną reklamą samej akademii, widzianej oczyma dziesiątek tysięcy osób dziennie podróżujących pociągami. Zabytkowy budynek nie został przesłonięty nową inwestycją, a jedynie skadrowany przez ramy otworu foyer i stanowi wyeksponowaną wizytówkę uczelni oraz miasta – wyjaśniają SLAS Architekci.

Jako że przed wykonawcą jeszcze sporo prac we wnętrzu, Akademicka Strefa Sztuki Scenicznej ma być gotowa za mniej więcej dwa lata – w 2026 r. Koszt inwestycji to ok. 115 mln zł.

Inwestycja w liczbach:

4,18 mld zł – wartość kontraktu z wykonawcą

85 proc. wartości inwestycji sfinansuje Unia Europejska

22 km nowych torów

96 km torów i **270** rozjazdów objętych przebudową

130 km nowej sieci trakcyjnej

120 obiektów inżynierskich poddanych modernizacji

800 tys. m³ wykopów i **650 tys. m³** nasypów dla wzmocnienia podtorza

170 tys. m.b. kolumn niwelujących wpływ szkód górniczych

14 nowych peronów na **5** istniejących stacjach i przystankach

6 nowych peronów na **3** nowych stacjach: Katowice Uniwersytet, Katowice Akademia i Katowice Kokociniec

OD SZOPIENIC PO PIOTROWICE

Rusza największa inwestycja kolejowa w Katowicach ostatnich dziesięcioleci. Za ponad 4 mld zł PKP PLK przebudują i rozbudują infrastrukturę dla pociągów od Szopienic po Piotrowice. W kwietniu podpisano w tej sprawie kontrakt z wykonawcą.

Inwestycja ma zmienić dotychczasowy sposób podróżowania pociągami po Katowicach i Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Przedsięwzięcie obejmuje przede wszystkim budowę nowych przystanków i modernizację istniejących stacji oraz budowę nowych torów, które umożliwią oddzielenie kolei aglomeracyjnej od kolei dalekobieżnej.

Kompleksowa przebudowa obejmie odcinek Katowice Szopienice Płd. – Katowice – Katowice Piotrowice. Na trasie od Szopienic Płd. do Ligoty wykonawca dokona zmiany układu dwutorowego na czterotorowy wraz z wyjazdem w kierunku Chorzowa Batorego.

Nowe przystanki kolejowe zaprojektowali na wysokości Uniwersytetu Ekonomicznego, Akademii Muzycznej i w Kokociniec. Plan obejmuje również m.in. budowę nowej nastawni na stacji Katowice Zawodzie i budynku Lokalnego Centrum Sterowania (LCS Katowice). Na stacji w Ligocie powstanie nowy budynek techniczny, a tamtejsza nastawnia przejdzie remont.

Prace nie ominą głównego dworca kolejowego w Katowicach, gdzie wykonawca m.in. przebuduje perony i wyremontuje wieżę wodną. Również w centrum miasta robotnicy przebudują wiadukty kolejowe nad ulicami św. Jana, Francuska, Damrota, Kościuszki, Mikołowską i Graniczną oraz przejście podziemne pomiędzy ulicami Wojewódzką a Mariacką.

Pierwsze prace mają ruszyć latem. Obecnie miasto Katowice i wykonawca pracują nad szczegółowym harmonogramem zmian w komunikacji, który powinien być gotowy najpóźniej na początku lipca bieżącego roku. Zakończenie inwestycji jest planowane w 2028 r.

Wykonawcą prac jest konsorcjum firm Torpol z Poznania (lider) i Intop Warszawa. ■ ZIT

Z życia wzięte!

*O postaci i twórczości Henryka Bzdoka
pisze Maciej Szczawiński*

Postać, energia, osobowość. Poczucie humoru i charakter. Charakter artysta powinien przede wszystkim mieć. Koniec końców w sztuce coś takiego bardziej się przydaje niż techniczna biegłość czy rutyna. Poznaliśmy się daawno temu, co poprzedzone zostało moim maniackalnym wpatrywaniem się w słynną witrynę sklepu-galerii na rogu Dworcowej i Jana, gdzie katowiccy i nie tylko katowiccy twórcy pokazywali i sprzedawali (to już rzadziej) swoje dzieła. Mnie intrygowały niewielkie formatem obrazki. Autor kreską raczej niedbającą o detal pokazywał moje miasto, bawiąc się tasowaniem i odwracaniem lokalizacji najbardziej rozpoznawalnych miejsc. Architektura jakby przed chwilą zeszała z karuzeli i nie bardzo potrafiła namierzyć swoją oczywistość sprzed chwili. Spodek tulił się do kopuły katedry, Dom Prasy wyprężał neony ponad biurowcem DOKP (gdzie są „kwiaty” z tamtych lat?), a Zenit napierał na dworzec PKP. Rysunki były zabawne i inteligentne, karykaturalność raz wybuchała, raz cichła, by ustąpić miejsca liryce. Trochę w tym było też snu, zabawy, a przede wszystkim jakiejś rześkiej energii. Tak, autor wyraźnie wymykał się konwencjom. „Galeria Radia Katowice to dobre miejsce dla tego typu zjawisk”, myślałem, szukając numeru telefonu. No i tak to wszystko się zaczęło. Poznawałem człowieka i twórcę bezpośredniego, ale z wyraźnie nakreśloną „granicą amikozsonerii”. Dociętego, ale zawsze z nutą sarkazmu. No i te faccje, z których słynął i słynie, jędrne, zwięzłe, nomen omen obrazowe. Ukazały się zresztą przed laty w wydaniu książkowym: „Z życia wzięte. Katowickie środowisko artystyczne oczami grafika”, kiedy połączył swadę opowiadacza z kunsztem rysownika.

Rozmawiać z Henrykiem o Katowicach to wyruszać w podróż pełną przystanków. Za-

tem niespieszną. Tutaj studiował, tutaj pomieszkiwał w różnych dzielnicach, tu żyje do dziś. Jako młody człowiek obserwował budowę Koszutki („wówczas jak haust świeżego powietrza w architekturze miasta”), a także klimaty dawnego rynku, czyli pachnące do dziś we wspomnieniach i otwarte do późnych godzin wieczornych Delikatesy (w latach 50. wciąż używano przedwojennej nazwy „u Boryńskiego”), słynną Hałę Targową i jej prywaciarskie pobocza, opary Rawy, a tuż obok redakcję lokalnych gazet, wydawnictwa, kawiarnię Cyganeria i stałych bywalców lokalu („słowa artysta nie brało się wtedy w cudzysłów”). Słucham wspomnień, które także są moje po trosze, i smakuję ich zwięzłą obrazowość. Bo Bzdok nie lubi, a może nie chce być sentymentalny. Co chwilę mruży oczy i nie zmieniając tonu, wtrąca jakby mimochodem ironiczny ko-

mentarz. Trochę w tym przypomina słynnego „Otkę” Morawskiego, inną legendę artystycznych Katowic sprzed lat...

A skoro „Otek”, to... trzeba z żywymi na przód iść i zdjęcia robić nowe nowym Katowicom. Mój rozmówca od lat nieprzerwanie fotografuje swoje miasto w karkołomnych nieraz konfiguracjach i zestawieniach. Multum prac eksponuje też prawie natychmiast na Facebooku, warto więc sobie wyklikać Bzdokową galerię tych niecodziennych ujęć. Są jak poetycki i paradoksalny rebus.

Ale kiedy pytam, czy robienie zdjęć traktuje na równi ze swoją twórczością plastyczną, Henryk odpowiada cierpko, że to jedynie „obrazowy dyktafon”. Może się przydać „do obrazu”. I tyle.

Pisać o tym, co przemawia obrazem, zawsze trudno. Tego typu „działalność przekładowa” kończy się często wymądrzaniem,

a jeszcze częściej gładzeniem. Zatem by uniknąć podobnych pułapek, podkreślę jeszcze jedną, niezwykle istotną cechę Henryka Bzdoka. Ruchliwość. Chyba cała jego twórczość wynika z podróżowania i łazikowania, buszowania w szczegółach miasta. W okolicznościach środowiska. Centrach i peryferiach. Najczęściej spotkać go można oczywiście w Katowicach, gdzie łapie nieoczywiste „koniunkcje i koniugacje” architektury. On lubi, a kto wie, być może nawet kocha żarliwie świat, który tu wraz z nami zastał. Co nie oznacza, że zamierza mu ulegać. Często gra na nosie takim czy innym tutejszym porządkom. Więc my, wiedząc już w jak silny cudzysłów należy dziś wziąć te słowa, popatrzmy uważnie i życzliwie na najnowszą, majową wystawę Henryka Bzdoka w Galerii Polskiego Radia Katowice „Na żywo”. ■

Śladami dobra: Śląskie Anioły

Z Beatą Twardowską, prezes Fundacji „Śląskie Anioły”, tegoroczną laureatką Nagrody Prezydenta Miasta Katowice za działalność charytatywną, rozmawia Aleksandra Łukaszek.

Beata Twardowska: Dla mnie i dla Fundacji „Śląskie Anioły” najważniejsze jest angażowanie ludzi, którzy chcą poświęcić swój czas i energię na działania charytatywne. Tak postrzegam naszą działalność. W fundacji nie zatrudniamy ani nie tworzymy etatów – wszystkie nasze działania są wykonywane pro bono. Pragnę, żeby to wybrzmiało, ponieważ tak mało jest już ludzi, którzy chcą coś robić bezinteresownie.

→ Aleksandra Łukaszek: Co skłoniło panią do założenia fundacji?

Wszystko zaczęło się od moich działań w samorządzie. Inspiracją do działania byli dla mnie seniorzy, którzy potrzebowali wsparcia w najróżniejszych sprawach. Widząc, że wielu z nich mieszka samotnie, postanowiłam pomagać im poprzez aktywizację społeczną. Organizowałam spotkania, wycieczki, potańcówki oraz kursy komputerowe, aby zachęcić ich do aktywnego spędzania czasu w towarzystwie

swoich rówieśników i nie tylko. Ponadto przeprowadzałam przedszkolaki do domu pomocy społecznej, co okazało się strzałem w dziesiątkę i cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. Po kilku latach moja uwaga skupiła się na dzieciach, które również potrzebują naszej pomocy.

→ Czy może się pani podzielić jakimś niezapomnianym doświadczeniem z pracy w fundacji?

Tak naprawdę każde spotkanie z naszymi podopiecznymi w fundacji stanowi niezapomniane doświadczenie. Kiedy widzimy radość na twarzach dzieci z domów dziecka, klasztorów oraz szkół specjalnych, z którymi współpracujemy, niczego więcej nam nie potrzeba, aby mieć motywację do kolejnych działań. Niezależnie od tego, czy organizujemy spotkania z okazji mikołajek, Bożego Narodzenia czy Wielkanocy, czy zabieramy dzieci na wycieczki do miejsc takich jak Planetarium Śląskie, Chlebowa Chata w Górkach Wielkich, Złoty Dom w Brennej, czy też fundujemy im wyjazdy na zieloną szkołę – największą satysfakcją i niezapomniane wrażenia daje zarówno nam, jak i dzieciom poczucie, że razem stworzyliśmy coś wyjątkowego. To działania, które rozświetliły świat naszych podopiecznych i przywróciły uśmiech na ich buziach. Nie sposób ukryć, że podobną radość czerpię z tych wydarzeń wszystkie Śląskie Anioły.

→ Jakie są największe wyzwania, z jakimi Fundacja „Śląskie Anioły” musi się zmierzyć w swojej codziennej pracy?

Zarząd i wolontariusze Fundacji „Śląskie Anioły” nie pobierają żadnych wynagrodzeń za swoją pracę i poświęcony czas. Od samego początku działamy wyłącznie na zasadach pro bono, nie zatrudniamy pracowników, a wszelkie uzyskane wsparcie od hojnych darczyńców czy sponsorów przeznaczamy na naszych podopiecznych lub na działania mające na celu pozyskanie nowych środków. Do tych działań należy m.in. Bieg Śląskich Aniołów, który na stałe wpisał się w biegową scenę Katowic, organizacja Maratonu Tanecznego, uczestnictwo w konferencjach, targach oraz wszędzie tam, gdzie

możemy się pokazać i zdobyć środki dla naszych podopiecznych. Na szczęście w wielu naszych inicjatywach możemy liczyć na wsparcie naszych niezawodnych partnerów, takich jak Urząd Miasta Katowice oraz Regionalna Izba Gospodarcza, w której fundacja ma swoją siedzibę, a także na wielu ludzi dobrej woli. Reasumując: największe wyzwanie to wygospodarowanie wolnego czasu, który możemy przeznaczyć na działania charytatywne.

→ Czy są jakieś miejsca w Katowicach, które szczególnie lubi pani odwiedzać w swoim wolnym czasie?

Jestem rodowitą Ślązatką i katowiczanką, kocham moje miasto i nie wstydę się tego przyznać. Mam wiele ulubionych miejsc w Katowicach, do których zawsze chętnie wracam. Wśród nich z pewnością są nasze wspaniałe sale koncertowe, takie jak NOSPR i Filharmonia Śląska, różnorodne teatry, malownicze parki, jak Dolina Trzech Stawów, zrewitalizowany w zeszłym roku Starganiec czy wspaniałe, przesiąknięte historią Śląska Nikiszowiec. Doceniam również coraz bardziej przyjazne dla pieszych centrum Katowic, gdzie można znaleźć wiele świetnych restauracji, kawiarni i innych miejsc, w których miło spędza się czas.

→ Jakie znaczenie ma dla pani otrzymanie Nagrody Prezydenta Miasta Katowice za działalność charytatywną?

Szczerze mówiąc, nadal trudno mi uwierzyć, że zostałam uhonorowana nagrodą, która zawsze była przyznawana naprawdę wybitnym działaczom społecznym oraz ludziom, którzy poświęcili nierzadko całe swoje życie na działania na rzecz innych. Jestem niezwykle wzruszona faktem, że nasze wysiłki zostały zauważone i docenione przez prezydenta Katowic oraz całą kapitułę. Jest to też dla nas jako fundacji wyraźny sygnał, że to, co robimy, robimy dobrze i ma to sens, i że należy to kontynuować z taką samą pasją i zapałem. ■

Iskierka otwiera siedzibę w Katowicach

Fundacja „Iskierka” oficjalnie otworzyła swoją siedzibę w Katowicach. To krok naprzód w tworzeniu lepszej przyszłości dla dzieci i młodzieży, symbolizujący ich nowe możliwości i nadzieje.

– W Katowicach aktywnie pomagamy organizacjom pożytku publicznego, bo dzięki nim pomoc otrzymują osoby, które naprawdę tego potrzebują. Fundacja „Iskierka” pomaga szczególnej grupie – dzieciom z chorobą nowotworową leczącym się m.in.

w Katowicach, obejmując je wsparciem finansowym, psychologicznym i społecznym – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

Miasto pomogło Fundacji „Iskierka” w przeprowadzce do Katowic, udostępniając lokal na preferencyjnych warunkach. – To jest zupełnie nowe miejsce, natomiast działania, którymi się zajmujemy, wciąż będą takie same – koncentrujemy się na pomocy rodzinom, których najmłodszy członek zmaga się z nowotworem. Wspieramy

dzieci, które leczą się w Katowicach, Zabrze, Rzeszowie i Warszawie. W sumie mamy ponad 700 podopiecznych, z czego ponad 100 przebywa w szpitalach. Natomiast wsparcie z naszej strony mocno wykracza poza sale szpitalne. Towarzyszymy w całym procesie dochodzenia do zdrowia, także w takich aspektach jak dieta, spotkania z psychologiem, arteterapia czy inne zajęcia zewnętrzne. To jest wiedza, sprzęt, leki oraz szeroko rozumiane wsparcie. Są rodziny, które są z nami już 18 lat –

mówi Jolanta Czernicka-Siwecka, prezeska Fundacji „Iskierka”.

Od 2006 r. fundacja zajmuje się budowaniem systemów wsparcia finansowego, psychologicznego i społecznego dla dzieci z chorobą nowotworową i ich rodzin.

Opiekuje się ponad 700 dziećmi leczącymi się głównie w specjalistycznych ośrodkach w Katowicach, Zabrze i Rzeszowie. ■RED

Więcej:
www.fundacjaiskierka.pl

KATOWICE DLA SENIORÓW

DZIAŁANIA MOPS NA RZECZ AKTYWIZACJI OSÓB W WIEKU SENIORALNYM W KATOWICACH

W maju w ramach Działu Projektów i Inicjatyw Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej dla katowickich seniorów zaplanowano:

- **6 maja, godz. 12.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – integracyjne wyjście seniorów do kina w ramach cyklu „Spotkanie z kinem polskim”. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **7 maja, godz. 10.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – wymiana sadzonek z warsztatem eko – Szopienice, ul. Bednorza 14. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **8 maja, godz. 10.00** – „Senior w ruchu” – nordic walking z instruktorem – park Bogucki, pl. Biegaczy. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **8 maja, godz. 12.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – Nikiszowiec, ul. Szopienicka 70. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **9 maja, godz. 11.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – poranek

z planszówkami – Wełnowiec, ul. Kotlarza 10. Na wydarzenie obowiązują zapisy;

- **10 maja, godz. 12.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – Śródmieście, ul. Teatralna 17. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **13 maja, godz. 12.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – Bogucice, ul. Markiefki 68. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **15 maja, godz. 10.00** – „Senior w ruchu” – nordic walking z instruktorem – park Bogucki, pl. Biegaczy. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **15 maja, godz. 12.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – Nikiszowiec, ul. Szopienicka 70. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **16 maja, godz. 11.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – Wełnowiec, ul. Kotlarza 10. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **20 maja, godz. 12.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – Bogucice, ul. Markiefki 68. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **21 maja, godz. 10.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” –

warzywne smoothie – Szopienice, ul. Bednorza 14. Na wydarzenie obowiązują zapisy;

- **22 maja, godz. 10.00** – „Senior w ruchu” – nordic walking z instruktorem – park Bogucki, pl. Biegaczy. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **22 maja, godz. 12.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – Nikiszowiec, ul. Szopienicka 70. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **23 maja, godz. 10.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – poranek planszówkowy – Śródmieście, ul. Teatralna 17. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **23 maja, godz. 15.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – popołudnie z planszówkami – Bogucice, ul. Markiefki 68. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **27 maja, godz. 10.00** – społecznościowe śniadanie na trawie – park Bogucki. Na wydarzenie obowiązują zapisy;
- **29 maja, godz. 10.00** – „Senior w ruchu” – nordic walking z instruktorem – park Bogucki, pl. Biegaczy. Na wydarzenie obowiązują zapisy;

■ **29 maja, godz. 12.00** – klub społecznościowy „Senior w działaniu” – Nikiszowiec, ul. Szopienicka 70. Na wydarzenie obowiązują zapisy.

W kalendarium wydarzeń pojawiają się ponadto zajęcia w ramach cyklu „Seniorzy psiom” – akcja na rzecz katowickiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt” oraz „Seniorzy przedszkolakom” – akcja w katowickim przedszkolu”. Wydarzenia powstają również w wyniku pomysłów zaproponowanych przez uczestników. Zapraszamy do udziału w spotkaniach i budowania spójnej społeczności lokalnej, w której nikt nie jest pozostawiony sam sobie. Podczas spotkań towarzyszy nam dobry humor i wzajemne wsparcie. Dołącz do aktywnych seniorów!

➔ **Osoby zainteresowane udziałem w spotkaniach i zajęciach** prosimy o kontakt z animatorem lokalnym – Markiem Mierzwą (adres: Katowice, ul. Markiefki 68; telefon kontaktowy: 502 032 544). Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

➔ **Facebook:** „W kręgu katowickich seniorów – działania MOPS na rzecz aktywizacji osób w wieku senioralnym w Katowicach”. ■

Katowiccy seniorzy i nie tylko

Miesiąc maj kojarzy się z długimi i ciepłymi dniami, z piękną przyrodą, która mobilizuje do wychodzenia z domów i przebywania na łonie natury.

W tym to okresie liczba słuchaczy uniwersytetów trzeciego wieku na zajęciach jest wyraźnie mniejsza niż w poprzednich miesiącach. Podobnie uczestników klubów seniora można częściej spotkać w parkach, na miejskich skwerach niż przy kawie i ciastku w pomieszczeniach klubowych. A w Katowicach mamy wiele miejsc, gdzie można spędzać czas w pogodne dni. Maj to miesiąc, w którym seniorzy starają się wyjechać do sanatorium, na wieś do znajomych, do rodziny czy przebywać z przyjaciółmi na działkach.

Czy taki wypoczynek na łonie natury dotyczy wszystkich seniorów? Na pewno nie. Wielu z nich pozostaje w swoich domach, bo zdrowie nie pozwala im na ich opuszczenie.

Katowiccy seniorzy, czyli osoby, które skończyły 60 lat, stanowią ok. 30% wszystkich mieszkańców naszego miasta. Liczba kobiet, które ukończyły 60 lat, to 49 548, a liczba mężczyzn – 33 622. Jest też 130 stułatków. Grupa seniorów jest bardzo zróżnicowana ze względu zarówno na wiek, jak i na sprawność fizyczną i intelektualną.

Osoby 60-letnie przechodzące na emeryturę czy 70-letnie niewiele się różnią od 50-latków, ale przekraczanie kolejnych dekad życia powoduje wzrost prawdopodobieństwa zachorowania na różnego rodzaju choroby. Mówi się o chorobach cywilizacyjnych, takich

jak cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, nowotwory czy zawały, coraz częściej też wymienia się demencję. Demencja albo inaczej otępienie to zespół objawów w zachowaniu człowieka wynikających z procesu chorobowego mózgu. Przebywając w środowisku seniorów, spotykamy się czasem z osobami, które mają problemy z procesami poznawczymi, z pamięcią, z uwagą, zachowują się nieadekwatnie do sytuacji, przejawiają lęk i wycofywanie. To może być przejaw demencji, który należy koniecznie skonsultować z lekarzem.

W tym miejscu nie chcę zajmować się chorobami, ale chcę zwrócić uwagę na takie działania człowieka, które zapobiegają tym chorobom, a na pewno je oddalają i łagodzą ich przebieg.

Powołując się na literaturę, można wymienić trzy ogólne czynniki sprawnego funkcjonowania człowieka do późnej starości. Są to edukacja, dbałość o zdrowie i relacje.

Edukacja w starszym wieku to nie nauka szkolna, bo tę mamy już za sobą. To udział w różnego rodzaju pogadankach, wykładach, a także sztukach teatralnych i koncertach. Poznawanie świata zewnętrznego, jak również naszego wnętrza. To realizacja swoich zainteresowań, na które nie było czasu w młodości. Może to być uczenie się gotowania nowych potraw czy poznawanie nazw roślin, które spotykamy na spacerach w parkach. To mogą być zajęcia florystyczne, robótki ręczne itp. To wszystkie te zajęcia, które stymulują pracę naszego mózgu.

Dbałość o zdrowie to nie tylko regularne badania lekarskie, ale też ruch, jedzenie, od-

powiedni odpoczynek, dobry sen – a to już zależy od nas. Lekarz każdej specjalności, zalecając pacjentowi leczenie, podkreśla znaczenie ruchu. Funkcjonuje takie powiedzenie, że ruch może zastąpić niejedną tabletkę, ale żadna tabletkę nie zastąpi ruchu.

No i relacje z drugim człowiekiem. Na wyspie Okinawie w Japonii, gdzie wielu mieszkańców dożywa stu lat, jedną z tradycji są grupy wsparcia społecznego, w których ludzie spotykają się od młodych lat, by dzielić się radami, prosić o pomoc czy po prostu plotkować. Pamiętamy okres pandemii, kiedy zamknięcie w domach, pozbawienie obecności bliskich było dla nas trudnym doświadczeniem, powodowało zachowania depresyjne. Wiele starszych osób, mówiąc o trudach życia w tym okresie, wymienia samotność. Ważne jest, by mimo utraty partnera życiowego czy długoletnich przyjaciół ciągle mieć z kim życzliwie rozmawiać, pójść na spacer, wypić kawę i nie czuć się samotnym, bo samotność nie sprzyja zdrowiu.

By mimo upływu czasu cieszyć się życiem, warto zapamiętać kilka wskazówek, które spotykamy w literaturze dotyczącej osób starszych.

- Ruszaj się w ciągu dnia i wprowadź ćwiczenia do codziennych czynności.
- Znajdź nowe sposoby stymulowania mózgu przez uczenie się.
- Potraktuj priorytetowo spokojny i odpowiednio długi sen.
- Wprowadź nowy sposób odżywiania.
- Nawiązuj autentyczne relacje z innymi i utrzymuj aktywne życie towarzyskie.

Dlaczego te treści pojawiają się teraz? Gdy częściej wychodzimy z domów, widzimy zachwycające nas zmiany w przyrodzie, zmiany w naszym mieście, które staje się coraz piękniejsze – wtedy łatwiej podejmować decyzje dotyczące zmiany samego siebie. Żeby nam i z nami żyło się lepiej. ■

DR HELENA HRAPKIEWICZ
PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA
DS. SENIORÓW

Katowicka firma kupiła szopienicki zabytek

Budynek byłej dyrekcji huty Uthemann, jeden z przemysłowych symboli miasta, ma nowego właściciela. Nieruchomość kupiła katowicka firma Epione. Spółka zapowiada przekształcenie obiektu w centrum biurowo-biurowe i gastronomiczne.

Okazały gmach z charakterystyczną wieżą zegarową znajduje się przy ul. Woźniaka w dzielnicy Szopienice-Burowiec. Budynek, zaprojektowany przez Emila i Georga Zillmannów z Charlottenburga i ukończony w 1912 r., był częścią huty cynku Uthemann.

Obiekt znajduje się w rejestrze zabytków od 1978 r. – Jesteśmy podekscytowani możliwościami, jakie przynosi ten zakup, i szansą wpływania na rozwój tego miejsca, ale przede wszystkim zachowania tej historycznej architektury – komentuje inwestor.

Grupa Epione jest znana głównie z usług medycznych, ale inwestuje również w nieruchomości. Do firmy należą kamienice u zbiegu ulic Dworcowej i Mielęckiego, gdzie

ZIT po modernizacji i przebudowie planowane jest utworzenie kompleksu hotelowego.

Spółka ma też już plan na wykorzystanie szopienickiej nieruchomości. – Budynek huty Uthemann zostanie przekształcony w przestrzeń biurową dla lokalnych przedsiębiorstw – zapewni inspirujące środowisko pracy oraz możliwość rozwoju dla miejscowych firm – podaje Krystian Szafranski, menedżer ds. marketingu i rozwoju w Grupie Epione. Ponadto inwestor planuje w budynku restaurację. – Chcemy, aby było to atrakcyjne miejsce spotkań dla mieszkańców i odwiedzających – dodaje Krystian Szafranski.

Firma na razie nie informuje o terminach realizacji inwestycji – zakup nieruchomości to świeża sprawa. Transakcję sfinalizowano w połowie marca bieżącego roku. Spółka jednak zapewnia, że będzie na bieżąco informować o planach dotyczących adaptacji budynku oraz nadchodzących wydarzeniach związanych z przedsięwzięciem. ■ZIT

Wspominamy Ignacego Walentego Nendzę

W wieku 80 lat odszedł od nas Ignacy „Walek” Nendza (1944–2024), członek honorowy Klubu Wysokogórskiego „Katowice”. – Z wielkim smutkiem przyjąłem informację o śmierci Ignacego Walentego Nendzy „Walka”, wybitnego taternika i himalaisty, działacza harcerskiego oraz zasłużonego mieszkańca Katowic, któremu w 2019 r. wręczałem Nagrodę im. Józefa Kocurka w dziedzinie działalności społecznej. Urodził się na Welnowcu. To wielka strata dla nas wszystkich... był pomysłodawcą i wielkim orędownikiem naszego Centrum Himalaizmu w Katowicach. Walku, zrealizujemy go dla Ciebie! – napisał Marcin Krupa, prezydent Katowic.

Wspomnienie

Kochał góry, był nie tylko instruktorem oraz partnerem wspinaczkowym, ale przede wszystkim dobrym, wrażliwym człowiekiem. Zachowując dystans do siebie i otaczającej rzeczywistości, emanował humorem i życzliwością, zyskując ogólną sympatię i szacunek. Urodził się w Katowicach, pracował w Zakładach Wytwórczych Urządzeń Sygnalizacyjnych. Był współorganizatorem Harcerskiego Klubu Taternickiego im. Generała Mariusza Zaruskiego, w którym przekazywał swoją wiedzę oraz umiejętności m.in. Jerzemu Kukuczce oraz

Arturowi Hajzerowi. Górską przygodę rozpoczynał w skałach Jury Krakowsko-Częstochowskiej oraz w Tatrach.

Uczestniczył w wyprawach speleologicznych m.in. do jaskiń Triglavská Brezna (Słowenia) i Ghar Parau (Iran), brał udział w wyprawach alpinistycznych w Atlasie Wysokim i Altaju Mongolskim.

Był uczestnikiem wypraw na Lhotse (1979) i Makalu (1982). Wspiął się na indonezyjskie wulkany Keli Mutu i Merapi. W latach 1985–1986 uczestniczył w wyprawie transandyjskiej – od Andów Patagońskich (Cerro Solo) przez Andy Argentyńskie (Aconcagua), Andy Chiłijskie, Andy Boliwijskie, po Andy Peruwiańskie.

W latach 1984–1993 był jednym z instruktorów szkoleń wspinaczkowych w Dolinie Kobyłańskiej dla żołnierzy wojsk powietrznodesantowych z Krakowa.

Był społecznikiem całym sercem. Czy jego górską pasją rozpoczęła się w jurajskich skałach czy na pogórczych „welnowieckich Alpach”, nie nam zgadywać. Za działalność wychowawczą i społeczną został odznaczony Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Waluś, dziękujemy, że byłeś z nami nie tylko na górskich szlakach, ale też w życiu codziennym, w chwilach radosnych, a także tych trudnych i smutnych. ■

BARBARA BATKO, PZA.ORG.PL

Krzysztof Respondek w Galerii Artystycznej

Krzysztof Respondek, aktor teatralny i filmowy, piosenkarz, artysta kabaretowy znany ze skeczów Kabaretu Rak, zostanie decyzją mieszkańców uhonorowany w tym roku w Galerii Artystycznej przy pl. Grunwaldzkim. Galeria Artystyczna to plebiscyt, w ramach którego mieszkańcy Katowic głosują na osoby zasłużone dla Katowic oraz regionu w dziedzinie kultury i sztuki, wskazane przez instytucje kultury.

W głosowaniu wzięło udział niemal 3 tys. mieszkańców. To dwa razy więcej niż w ubiegłorocznym głosowaniu. Niemal 60% osób oddało głos na Krzysztofa Respondeka. Rzeźba przedstawiająca artystę zostanie odsłonięta we wrześniu podczas obchodów rocznicy nadania Katowicom praw miejskich. ■

INFORMATOR

kulturalny

Muzyka sfer

Festiwal Katowice Kultura Natura

10–16 maja 2024

nospr.org.pl

W piątek, 10 maja, rozpocznie się najważniejszy katowicki festiwal muzyki poważnej – organizowany co roku wiosną w NOSPR Festiwal Katowice Kultura Natura. Hasłem przewodnim tegorocznej edycji jest „Muzyka sfer”. Program zapowiada się imponująco: wśród gwiazd znalazły się Royal Concertgebouw Orchestra pod batutą samego Klausa Mäkelä, Freiburger Barockorchester i Vox Luminis, Marc-André Hamelin i trio jazzowe Joeya Alexandra.

Od lat znakiem jakości festiwalu jest różnorodny program i najwyższy poziom artystyczny. Tegoroczna edycja festiwalu zapowiada się wyjątkowo, gdyż po raz pierwszy w historii Katowic na scenie NOSPR wystąpi Royal Concertgebouw Orchestra, jedna z najbardziej prestiżowych orkiestr na świecie. Młody i utalentowany Klaus Mäkelä to najmłodszy dyrygent w historii zespołu, który objął stanowisko jego dyrektora muzycznego. Dotychczas pełnił funkcje dyrygenta Orkiestry Filharmonicznej w Oslo i dyrektora muzycznego Orchestre de Paris,

wkrótce obejmie także stanowisko dyrektora muzycznego Chicagowskiej Orkiestry Symfonicznej. W sobotę, 11 maja, poprowadzi niemieckich muzyków w V symfonii Antona Brucknera, co bez wątpienia będzie jednym z punktów kulminacyjnych festiwalu.

W ślad za tegorocznym hasłem festiwalu sięga gwiazd i odkrywa, w jaki sposób muzyka i wszechświat są ze sobą powiązane. Program sześciu festiwalowych koncertów i wydarzeń towarzyszących nawiązuje do sfer niebieskich, potęgi nieba i kosmosu, a także postaci wielkich astronomów. Inauguracyjny

koncert 10 maja to okazja do wysłuchania II symfonii Henryka Mikołaja Góreckiego, skomponowanej z okazji 500. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika, tę monumentalną kompozycję zestawiono zaś z „Planetami” Gustava Holsta, uznawanymi za najwybitniejsze dzieło w dorobku angielskiego twórcy. W programie czwartkowego koncertu (16 maja) znalazła się natomiast „Harmonia świata” – największe symfoniczne dzieło Paula Hindemitha, opowiadające (podobnie jak siostrzana opera pod tym samym tytułem) o wielkim astronomie Johannesie Keplerze, odkrywcy praw ruchu planet.

Nieodłącznym elementem festiwalowego krajobrazu są wydarzenia towarzyszące. Tym razem znajdą się wśród nich nocne, hipnotyzujące seanse z projekcjami NASA i dźwiękowe instalacje Erwina Stachego, które łączą w sobie elementy fizyki i muzyki w ramach interaktywnego performance’u. Dzieci i młodzież zapraszamy na grę terenową „W poszukiwaniu planet”, której celem bę-

dzie odkrywanie tajemnic kosmosu wewnątrz siedziby i wokół labiryntu NOSPR, oraz do wnętrza mobilnego namiotu sferycznego, w którym będzie można doświadczyć... ciśnienia i atmosfery Jowisza. Nowoczesne technologie i urządzenia przyszłości pozwolą odkryć tajemnice burzowych cyklonów czy błyskawic i przekonać się na własnej skórze, jak działa pole magnetyczne. W programie także wykład „Harmonia kosmosu” wybitnego polskiego fizyka prof. Krzysztofa Meissnera, poświęcony starożytnej koncepcji muzyki sfer.

W sobotę, 18 maja, zapraszamy na Noc Muzeów, która w tym roku także będzie orbitować wokół podróży w kosmos. O godz. 21.00 we foyer NOSPR na parterze wystąpią uczniowie Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Tego dnia proponujemy również zwiedzanie zakamarków NOSPR, a od godz. 22.00 przygotowaliśmy aż cztery seanse z projekcjami i muzyką Hansa Zimmera z filmu „Interstellar”. ■

Wystawy

Katowice Miasto Ogrodów

Instytucja Kultury
im. Krystyny Bochenek
pl. Sejmu Śląskiego 2
tel. 32 609 03 00
sekretariat@miasto-ogrodow.eu
miasto-ogrodow.eu

Poznaj kulturalną stronę Katowic
Otrzymasz garść wieści kulturalnych z Katowic.
mailing.miasto-ogrodow.eu/kulturalne-maile.

KONSULTACJE METROPOLITALNE

8 maja, godz. 17.00–19.00, Strefa Centralna

W związku ze staraniami miasta Katowice wraz z miastami Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029 zapraszamy na otwarte spotkanie dla wszystkich zainteresowanych udziałem w dyskusji o kulturze w GZM i konkursie ESK. Na spotkaniu będzie można się dowiedzieć, co możemy wspólnie zyskać oraz jak można włączyć się w działania. Będzie też możliwość, by podzielić się swoim głosem na temat wizji przyszłości GZM jako wspólnoty, jej potencjałów i wyzwań.

KONCERTY

■ Indonesian National Orchestra

17 maja, godz. 19.00, sala 211

Bezpłatne wejściówki do odbioru w kasie instytucji Katowice Miasto Ogrodów.

■ Niemen znany i mniej znany

24 maja, godz. 19.00, sala koncertowa

Bezpłatny koncert z okazji 80. urodzin legendy polskiej muzyki XX w. – Czesława Niemena. Koncert w wykonaniu Natalii Niemen oraz Orkiestry Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach pod dyrekcją kapelmistrza asp. szt. Waldemara Skotarskiego.

– Bezpłatne wejściówki do odbioru w kasie KMO.

■ Music Hub Live!: KSY / Aiselis

25 maja, godz. 19.30 (drzwi),
godz. 20.00 (koncert), Music Hub

28. koncert klubowy z serii Music Hub Live! Wystąpią dwa katowickie postpunkowe i zimnofalowe zespoły: KSY oraz Aiselis.

– Bilety dostępne na miasto-ogrodow.interticket.pl oraz przed wejściem na wydarzenie.

SPOTKANIA

■ Benefis Marty Fox z okazji 30-lecia wydania debiutanckiej powieści „Batoniki Always miękkie jak deszczówka”

6 maja, godz. 18.00, sala 211

Prowadzenie: Weronika Górńska i Radek Kobierski.

Marta Fox – katowiczanka, poetka i pisarka. Autorka ponad 50 książek. Pracowała jako polonistka w liceum, bibliotekarka, dziennikarka, kierowniczką literacką w Teatrze Dzieci Zagłębia, specjalistką od programu artystycznego w galerii Extravagance. Nazwana przez krytyków mistrzynią literatury dla kobiet i „objawieniem” powieści młodzieżowej”.

– Wstęp wolny.

WYSTAWY

Galerie KMO czynne: wtorek–niedziela
w godz. 11.00–19.00. Wstęp wolny.

Kuratorka Galerii Engram, 5, Miasta Ogrodów, Pustej oraz kuratorka bieżących wystaw (jeśli nie podano inaczej) w tych galeriach: Katarzyna Łata.

■ Paweł Graja – „Grajeemotikony”

wernisaż: 9 maja, godz. 18.00, Galeria Engram

Paweł Graja – absolwent religioznawstwa, okazjonalny publicysta, samotny bywalec zapomnianych części naszej planety, a jednocześnie od ponad dekady organizator śląsko-zagłębiowskich szwendań okolicznych.

■ Fotografia Janusza Wojcieszaka

do 2 czerwca, Galeria Pusta

Janusz Wojcieszak – artysta fotograf związany z Mysłowicami. Fotografuje od 1965 r., głównie krajobraz, pejzaż, przyrodę, architekturę.

■ „W cieniu przyszłości” – interdyscyplinarna wystawa zbiorowa

do 26 maja, Galeria Miasta Ogrodów, Galeria 5

Wystawa jest wizualnym zapisem zbioru indywidualnych refleksji dotyczących tego, co nadchodzi. (...) Okazuje się, że ilu autorów, tyle możliwych przyszłości.

SPACERY

■ Szwendania okoliczne

11 i 25 maja

11 maja traktem sprzed wieków z Mysłowic przez Katowice do Mikołowa wybierzemy się na Furmaniec. 25 maja kierunek spaceru to Pojezierze Olkuskie.

– Udział bezpłatny. Informacje: pawel.graja@miasto-ogrodow.eu.

EDUKACJA DOROSŁYCH

■ Ognisko Muzyki Tradycyjnej w Katowicach

poniedziałki, godz. 18.30,
sala 105h (sala Muzykodromu)

Warsztaty muzyczne. W programie nauka tradycyjnych śląskich melodii instrumentalno-wokalnych. Prowadzenie: Kuba Fedak z Kapeli Fedaków (lidera Ogniska).

– Udział bezpłatny. Informacje: kapela.fedakow@gmail.com.

AKADEMIA DOŚWIADCZENIA

– Zajęcia są bezpłatne. Liczba miejsc ograniczona. Zapisy: nr tel. 798 541 190, dominika.lange@miasto-ogrodow.eu

■ Jogilates dla seniorów

8, 15, 22, 29 maja, godz. 17.00, Basen Burowiec

■ Warsztaty ze stylistką

16 maja, godz. 16.30, sala 105 (I piętro KMO)

■ Warsztaty florystyczne

21 maja, godz. 16.30, sala 105 (I piętro KMO)

■ Warsztaty zdrowotne w teorii i praktyce

23 maja, godz. 16.00, sala 105 (I piętro KMO)

ZAPOWIEDZI KONCERTOWE

■ 9. Szlak Śląskiego Bluesa: Elton Tribute

21 września, godz. 19.30, sala koncertowa

Wydarzenie w 40. rocznicę koncertu sir Eltona Johna w katowickim Spodku.

– Bilety: 99 zł (przedsprzedaż do 31 sierpnia), 50% zniżki z Katowicką Kartą Mieszkańca, dostępne na miasto-ogrodow.interticket.pl.

ZAPOWIEDZI FESTIWALOWE

■ Bilety na Tauron Nowa Muzyka 2024 z Katowicką Kartą Mieszkańca

– Zasady zakupu biletów z Katowicką Kartą Mieszkańca dostępne na miasto-ogrodow.eu/strona/tnm24.

■ Bilety na OFF Festival 2024 z Katowicką Kartą Mieszkańca

– 17. edycja OFF Festivalu Katowice odbędzie się 2–4 sierpnia tradycyjnie w Katowickim Parku Leśnym – Dolina Trzech Stawów.
– Zasady zakupu biletów z Katowicką Kartą Mieszkańca dostępne na miasto-ogrodow.eu/strona/off2024.

■ Bilety na Festival Ars Independent 2024

Do 10 czerwca trwa przedsprzedaż karnetów na tegoroczną edycję Ars Independent Festival, która odbędzie się 8–13 października w katowickim kinie Światowid.

KONCERTY I SPEKTAKLE ZEWNĘTRZNYCH ORGANIZATORÓW W SALI KONCERTOWEJ KMO

■ Koncert Dominica Millera z zespołem

16 maja, godz. 20.00

■ Varius Manx & Kasia Stankiewicz – „90. to się nie powtórzy!”

17 maja, godz. 19.00

■ Kabaret Hrabi – „Pociechy”

21 maja, godz. 17.00 i 20.00

– Więcej na miasto-ogrodow.eu/strona/grajaunas_wydarzenia

Galeria Sztuki Współczesnej BWA

al. Korfantego 6
tel. 32 259 90 40
facebook.com/bwakatowice/
bwa.katowice.pl

■ Wystawa prac Jeana-Pierre’a Bredo realizowana z Atelier 34Zero

7 maja – 9 czerwca;
wernisaż: 18 maja, godz. 18.00

Wystawa realizowana we współpracy z Atelier 34ZERO w Brukseli.

■ Wystawa prac Grzegorza Frydryka

10 maja – 9 czerwca;
wernisaż: 10 maja, godz. 18.00

Wystawa w Małej Przestrzeni.

Teatry

Śląski Teatr Lalki i Aktora ATENEUM

ul. Świętego Jana 10
tel. 32 602 92 51, 32 253 82 22
515 903 320
slaski@ateneumteatr.pl,
ateneumteatr.pl

■ „Piotruś Pan”

4 maja, godz. 11.30
5 maja, godz. 16.00
7 maja, godz. 9.30

■ „Calineczka”

9, 12 maja, godz. 16.00
9, 10 maja, godz. 9.30 i 11.30
11 maja, godz. 11.30
14 maja, godz. 9.30

■ „Kopciuszek”

16, 17 maja, godz. 9.30 i 11.30
18 maja, godz. 12.00 i 16.00
21 maja, godz. 9.30

■ „Inny”

23, 24 maja, godz. 9.30 i 11.30
25 maja, godz. 11.30
26 maja, godz. 9.30
26 maja, godz. 16.00 – spektakl w ramach Metropolitalnego Święta Rodziny

DYREKCJA TEATRU ZASTRZEGA SOBIE
PRAWO ZMIAN W REPERTUARZE

Teatr Żelazny

ul. Gliwicka 148a
40-857 Katowice
(budynek byłej szkoły)
Obsługa rezerwacji indywidualnych i grupowych: Aleksandra Janda,
tel. 577 380 377, rezerwacje@teatrzelazny.pl
Zapisy na warsztaty:
e-mail: warsztaty@teatrzelazny.pl

■ „Shirley Valentine”

1, 2 maja, godz. 19.00

■ „Detektyw Pozytywka”

5 maja, godz. 12.00 i 16.00
6, 7, 8, 14, 15, 16, 28, 29 maja, godz. 9.00 i 11.00
30 maja, godz. 11.00, 14.00 i 17.00

■ „Jabłko”

9 maja, godz. 19.00

■ „Facet na telefon”

10 maja, godz. 19.00
11, 12 maja, godz. 16.00 i 19.30

■ „Noc z bankierem”

17 maja, godz. 19.00
18 maja, godz. 16.00, 19.00

■ „Seks dla opornych”

19, 22, 24 maja, godz. 19.00

■ „Nawet za milion!”

25, 26 maja, godz. 16.00 i 19.30

Teatr Korez

plac Sejmu Śląskiego 2
(budynek KMO – Instytucja Kultury
im. Krystyny Bochenek, I piętro)
tel. 32 785 70 15
teatrkorez.pl

■ F. Apke: „Mroźna papuga”

1, 25 maja, godz. 19.00
26 maja, godz. 18.00

■ F. Apke: „Tigergirls”

2, 23, 24 maja, godz. 19.00

■ T. Jachimek: „Obserwator”

5 maja, godz. 19.00

■ „Cholonek” wg Janoscha

6 maja, godz. 19.00
13 maja, godz. 19.00

■ A. Lysko: „Mianujom mie Hanka”

11, 29 maja, godz. 19.00

■ T. Jachimek: „Kolega Mela Gibsona”

12 maja, godz. 19.00
18 maja, godz. 18.00

■ Wernisaż wystawy „Elektro-wstrząsy”

Oddział Zagłębia Węglowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich

16 maja, godz. 17.30, Galeria Teatru Korez

■ **L. Baffie: „Nerwica natręctw”**

16, 17 maja, godz. 19.00

■ **A. Shaffer: „Pojedynek”**

19 maja, godz. 18.00

■ **T. Jachimek: „Wiwisexia”**

30, 31 maja, godz. 19.00

Kino

Kino Kosmos

ul. Sokolska 66
rezerwacja biletów: tel. 32 258 05 08
kasa@kosmos.katowice.pl
kosmos.katowice.pl

■ **Kino Kosmos dla dzieci**

W każdą niedzielę kino Kosmos zaprasza na seanse i wydarzenia w ramach dwóch cykli rodzinnych: Filmowe popołudnia dla dzieci (o godz. 15.00) – w repertuarze bajki ze Studia Filmów Rysunkowych (kategoria wiekowa 3+) oraz Rodzina w kinie (o godz. 16.00) – w repertuarze filmy pełnometrażowe dla dzieci (kategoria wiekowa 4+).

W maju w ramach Rodziny w kinie zapraszamy na filmy ze studia Ghibli: „Ponyo”, „Naręczona dla kota”, „Spirited Away: W krainie bogów”, „Tajemniczy świat Arrietty”.

— Bilety: 8 zł – Filmowe popołudnia;
16 zł – Rodzina w kinie.

KLUB FILMOWY „AMBASADA”

■ **„Chinatown”**

(reż. R. Polański, USA 1974, 130 min)

9 maja, godz. 18.30

Seans z okazji 15. urodzin Klubu Filmowego „Ambasada” oraz 50. rocznicy premiery filmu „Chinatown” Romana Polańskiego. „Chinatown” to ukłon reżysera w stronę amerykańskiego filmu noir, przerastający klasyczne dzieła tego gatunku. Prelekcję przed seansem wygłosi i dyskusję poprowadzi koordynator klubu Michał Bednarczyk – kulturoznawca, doktorant UŚ, opiekun Koła Naukowego Filmoznawców UŚ „Kinotok”.

— Bilety: 18 zł (normalny), 14 zł (ulgowy).

BALET W KINIE

■ **„Córka źle strzeżona”**

(F. Hérold) – retransmisja z Paryża

12 maja, godz. 17.00

Zapraszamy na retransmisję baletu komicznego przygotowanego przez zespół Opery Paryskiej. Lise, córka zamożnej wdowy Simone, kocha się w wzajemnością w Colasie, młodzieńcu z pobliskiej wsi. Matka ma jednak inne plany – chce ją bogato wydać za mąż.

— Bilety: 40 zł (normalny), 35 zł (ulgowy).

Biblioteki

Chcesz wiedzieć więcej?

- facebook.com/Katowice.eu
- twitter.com/miasto_katowice
- instagram.com/miasto_katowice
- youtube.com/KatowiceTube
- TikTok.com/@miasto_katowice

Biblioteka Śląska

(budynek główny)

pl. Rady Europy 1

info@bs.katowice.pl

tel. 32 20 83 740

facebook.com/BibliotekaSlaskaKatowice

bs.katowice.pl

■ **Katowicka premiera książki „Długie lata 90. Architektura w Polsce czasów transformacji” i spotkanie z autorką Anną Cymer**

9 maja, godz. 17.00, sala Parnassos

Książka Anny Cymer przedstawia panoramę architektoniczną dekady i porządkuje typologię powstających wówczas obiektów.

■ **Wernisaż wystawy „Grawitacja koloru”**

14 maja, godz. 11.00, Galeria Holu Głównego

Wystawa podkreśla piękno i wyrazistość koloru w sztuce, jego wpływ na nasze emocje, prezentuje szeroki wachlarz tematyczny: pejzaże morskie, jaskrawe krajobrazy, baśniowe historie z kotami i flamingami, martwą naturę z kwiatami, chlebem, portrety i współczesne abstrakcje. Autorami są ukraińscy artyści, profesjonalni i amatorzy, beneficjenci Fundacji „ADRA”, którzy przebywają w Polsce. Wernisaż uzupełnią warsztaty artystyczne dla dzieci i dorosłych.

■ **Akademia Ekumeniczna**

16 maja, godz. 17.00, sala Parnassos

Prelekcję „Dwa Królestwa – refleksje nad sztuką współczesną i sztuką sakralną” wygłosi dr hab. Ksawery Kaliski, wykładowca ASP w Katowicach. Prowadzenie: ks. dr Adam Palion.

■ **Spotkanie z Jakubem Żulczykiem**

17 maja, godz. 18.00, sala Parnassos

Spotkanie z Jakubem Żulczykiem, publicystą, pisarzem, scenarzystą, autorem m.in. powieści „Instytut”, „Zmorożewo”, „Ślepnąc od światła”, współtwórcą scenariusza serialu „Belfer”. Prowadzenie: Andrzej Wilanowski, filolog, bibliotekarz związany z Dyskusyjnymi Klubami Książki.

■ **Konferencja „Słowo nośnikiem szacunku i życia. Stop mowie nienawiści i prześladowaniu”**

22 maja, godz. 10.00–15.00, sala Parnassos

— Program dostępny na stronie Biblioteki Śląskiej (bs.katowice.pl).

Instytut Dokumentacji Architektury

Biblioteki Śląskiej

ul. Francuska 12

e-mail: ida@bs.katowice.pl.

■ **Odkrywanie Domu Tajemnic!**

18 maja, godz. 17.00–20.00

Zapraszamy na odkrywanie Domu Tajemnic! W ramach Nocy Muzeów proponujemy grę terenową po budynku Biblioteki Śląskiej przy ul. Francuskiej 12. Przeniesimy się kilkakrotnie w czasie, poznamy ciekawostki dotyczące obiektu oraz dziejów architektury XX w. na Śląsku. Gra odbywa się na czterech kondygnacjach budynku (uczestnicy poruszają się po schodach), prosimy o wzięcie tego pod uwagę. Będzie można również posłuchać o działalności instytutu oraz odwiedzić archiwum w godz. 17.00–20.00. Na uczestników czekają nagrody.

— Szczegóły wydarzenia oraz zapisy na stronie IDA BS: ida.bs.katowice.pl.

Biblioteka Śląska

Dom Oświatowy

ul. Francuska 12

Zgłoszenia: domoswiatowy@bs.katowice.pl lub tel. 32 255 43 21. Obowiązuje kolejność zgłoszeń, miejsca limitowane!

■ **Klub Miłośników Podróżowania im. Alfreda Szklarskiego**

Cykl warsztatów podróżniczych dla młodzieży opartych na literaturze. Prowadzenie: Marcin Kaprał – edukator i miłośnik podróży.

■ **Koncert muzyki klasycznej dla dzieci w Domu Oświatowym Biblioteki Śląskiej**

13 maja, godz. 10.00

Koncerty muzyków z Ukrainiejskiej Orkiestry Symfonicznej NUSO Charków – Nadiia. Prowadzenie koncertu: Alicja Kotyl. Współpraca: Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek.

■ **Wernisaż wystawy „Bezkrę łąki” Agnieszki Chrzanowskiej-Małys**

17 maja, godz. 17.00, Galeria Intymna

Wystawa prac artystki wizualnej, animatorki kultury, edukatorki, tworzonych za pomocą techniki batiku. Wielkoformatowe „zielniki” realizowane w osobnych cyklach wielu gatunków roślin budzą szerokie i wyczuwalne skojarzenia z literaturą, szczególnie z poezją Czesława Miłosza.

— Wystawa realizowana w ramach projektu „Pola widzenia książki – opowieści o ciszy”.

SPOTKANIA FILOZOFICZNE

■ **Filozofia podróży. Podróż filozoficzna**

23 maja, godz. 17.00

Podróż wywołuje liczne pytania: o jej sens, potrzebę, etyczność, zyski i straty. O to, kim w niej jesteśmy: pielgrzymami, turystami, spacerowiczami? Jaka jest różnica między wędrowną Odysuseusza a doświadczeniem Abrahama? I najważniejsze: czy warto podjąć ryzyko podróży wewnętrznej i co w niej znajdziemy? Po drodze przyłączą się do nas na chwilę: Heraklit i Parmenides, Bauman i Levinas, Bouvier i Miłobędzka. Garść refleksji na drogę i wyruszamy!

Prowadzący: Małgorzata Łukomska-Jamrozik, Aleksandra Golecka, Julian Strzałkowski. Współorganizacja: Polskie Towarzystwo Doradztwa Filozoficznego.

Dział Biblioterapeutyczny Biblioteki Śląskiej
ul. Ligonia 7

KONWERSATORIUM BIBLIOTEKI ŚLĄSKIEJ – CYKL ZAJĘĆ DLA SENIORÓW

— 8 maja, godz. 17.00, sala 112 – spotkanie autorskie z pisarką Magdaleną Wałą pt. „Terapeutyczna funkcja książki”. Przedsięwzięcie odbywa się w ramach Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024;

— 10 i 24 maja, godz. 9.00 – „Zgrajmy się!” – spotkanie integracyjne inspirowane grammi planszowymi;

— 22 maja, godz. 10.00 – prelekcja z cyklu „Życie z pasją” – spotkanie z Zygmuntem Szkocnym, twórcą miniaturowych książek, rekordzistą Księgi rekordów Guinnessa za najmniejszą książkę świata, honorowym obywatelem miasta Czeladź;

— 29 maja, godz. 10.00 – spotkanie integracyjne dla seniorów pn. „Jeszcze wczoraj byliśmy dziećmi”.

— Zapisy pod nr. tel. 32 251 42 21 wew. 233, 234.

Miejska Biblioteka Publiczna

ul. Kossutha 11

tel. 32 254 60 98

e-mail: sekretariat@mbp.katowice.pl

mbp.katowice.pl

CZYTELNICY-PODRÓŻNICZY

■ **Podróż przez Wenezuelę**

6 maja, godz. 17.00, Filia nr 12,

ul. Witosy 18b, os. Witosy

Spotkanie z Jarosławem Tondosem, przewodnikiem turystycznym.

WIELOKULTUROWY ŚLĄSK

■ **Chachary. Ludowa historia Górnego Śląska**

8 maja, godz. 17.00, Filia nr 11,

ul. Grażyńskiego 47, Koszutka

Spotkanie autorskie z dr. Dariuszem Zalegą.

CZYTAJ DLA ODMIANY

■ **Maroko, czyli rzecz o dorastaniu na Górnym Śląsku**

9 maja, godz. 17.00, Filia nr 14,

ul. Piastów 20, os. Tysiąclecia

Spotkanie autorskie z Wojciechem Grabowskim.

MĄDRE ZWIERZĘ

■ **Drzewa, rośliny lecznicze i grzyby w parku Kościuszki**

10 maja, godz. 13.00,

zbiórka pod drewnianym kościółkiem

Ekospacer pod przewodnictwem Lidii Machaj.

■ **Stare, nowe i najnowsze**

11 maja, godz. 11.00,

miejsce zbiórki podamy przy zapisie

Zielony spacer z Witoldem Szwedkowskim, jednym z liderów Miejskiej Partyzantki Ogrodniczej. Spacer po os. Paderewskiego, podczas którego przyjrzymy się korelacji architektury i zieleni miejskiej.

Obowiązują zapisy! Tel. 32 25 46 098, wew. 112.

CZYTAJ DLA ODMIANY

■ **Lotny Antykwariat**

11 maja, godz. 9.00–14.00, Filia nr 23,

ul. Paderewskiego 65, os. Paderewskiego

Kiermasz książek przeczytanych, którym chcemy dać drugie życie. Każdy egzemplarz – tylko 3 zł. Płatność gotówką.

■ **Zabawa z wierszem**

14 maja, godz. 17.00, Filia nr 16,

ul. Wajdy 21, Bogucice

Spotkanie dla dzieci z Katarzyną Prudło, aktorką Śląskiego Teatru Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach oraz autorką poezji dziecięcej.

■ **Spotkanie autorskie z Hanną Greń**

16 maja, godz. 17.00, Filia nr 12,

ul. Witosy 18b, os. Witosy

Spotkanie z autorką powieści kryminalnych, m.in. wydanej w połowie kwietnia najnowszej „Ci, którzy zostali”.

MĄDRE ZWIERZĘ

■ **Wystarczająco dobre życie**

17 maja, godz. 17.00, Filia nr 3,

ul. Gliwicka 92, Załęże

Spotkanie z dr. Ryszardem Kulikiem, psychologiem, działaczem ekologicznym, autorem publikacji o relacji człowiek–natura, w których łączy perspektywę psychologiczną, duchową i ekologiczną.

NIE-ZWYKLI

■ **Trajką dookoła Polski**

21 maja, godz. 17.00, Filia nr 1,

ul. Ligonia 7, Śródmieście

Spotkanie z Łukaszem Wilińskim, chorującym na dziecięcę porażenie mózgowę pasjonatem wyczań na rowerze trójkołowym.

MĄDRE ZWIERZĘ

■ **Świat pszczoł z bliska. Warsztaty pszczelarskie i budowanie domków dla owadów**

22 maja, godz. 17.00, Filia nr 11,

ul. Grażyńskiego 47, Koszutka

Prowadzenie: pszczelarz Krzysztof Poppe z pasieki Śląskie Miody.

— Obowiązują zapisy w filii!

CZYTELNICY-PODRÓŻNICY

■ Namibia – między pustynią a oceanem

22 maja, godz. 17.00, Filia nr 16,
ul. Wajdy 21, Bogucice

Spotkanie z rodziną podróżników – Katarzyną, Mar-
kiem i Malwinką Szewczykami.

CZYTAJ DLA ODMIANY

■ Adunu. Ziemia duchów

23 maja, godz. 17.00, Filia nr 30,
ul. Rybnicka 11, Śródmieście

Spotkanie autorskie z Krzysztofem Błażycą, autorem
książki „Adunu. Ziemia duchów. Wspomnienia z cza-
sów rebelii Bożej Armii Oporu na północy Ugandy”.

■ Powrót do Trylogii Grobiańskiej

27 maja, godz. 17.30, Filia nr 30,
ul. Rybnicka 11, Śródmieście

Spotkanie z Krzysztofem A. Zajasem, pisarzem, litera-
turoznawcą, kulturoznawcą i tłumaczem.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

ul. ks. kard. Wyszyńskiego 7
tel. 32 258 38 38, 32 258 57 84
e-mail: biblioteka@pbw.katowice.pl
www.pbw.katowice.pl

SZTUKOWANIE

■ Malarz błękitnej duszy. Marc Chagall

8 maja, godz. 10.00, Teatr Śląski, Duża Scena

„Sztukowanie”, czyli historia sztuki dla każdego. Cykl
comiesięcznych zajęć dla seniorów w każdym wieku.
Opowieści o dziełach mistrzów. Przyjemnie. Ciekawie.
Przystępnie. Bez dalekich podróży zaglądamy do naj-
większych muzeów świata i opowiadamy o życiu nie-
zwykłych artystów i artystek!

■ Jak przygotować literacki escape room?

8 maja, godz. 13.00, MS Teams

Webinarium o tworzeniu pokoi zagadek w bezpłatnej
wersji usługi Genially.

— Rejestracja: <https://tiny.pl/drxxv1>.

■ Gala Bohaterów Literackich

10 maja, godz. 9.30

Impreza plenerowa dla uczniów klas IV–VIII szkół podsta-
wowych, obejmująca liczne aktywności związane z książ-
ką i literaturą, m.in. konkurs „Książkowe alter ego”, zagadki
i łamigłówki, zdjęcia w fotoramce, malowanie toreb.

— Rejestracja: <https://tiny.pl/drxxv2>.

AKADEMIA SENIORA

■ Moja książka kulinarna

14 maja, godz. 10.30

Zgłoszenia na warsztaty przyjmują pracownicy wypo-
życzalni (tel. 32 258 57 84).

TAJNIKI GRAFIKI

■ Tworzenie flipbooka i e-booka w Canvie

15 maja, godz. 11.00, MS Teams

Kolejne webinarium o tworzeniu darmowych materia-
łów edukacyjnych i promocyjnych.

— Rejestracja: <https://tiny.pl/cswxz>.

MDK

MDK „Ligota”

ul. Franciszkańska 33
tel. 32 252 32 34
e-mail: mdk@mdkligota.pl
mdkligota.pl

PORA DLA SENIORA

■ Prelekcja o zdrowym odżywianiu i zajęcia ruchowe

8 maja, godz. 12.00–14.00

Porozmawiamy o jedzeniu – jak wpływa na nas, na
nasze ciało. I jak jeść zdrowo! Będą również ćwiczenia
usprawniające. Zabierzcie wygodny strój i obuwie!

— Wstęp wolny.

■ Zajęcia plastyczne

15 maja, godz. 12.00–14.00

Tym razem w Porze dla Seniora będzie twórczo i kolo-
rowo – serdecznie zapraszamy. Wstęp wolny.

■ Śpiewaj razem z nami

15 maja, godz. 13.00

Spotkanie śpiewacze dla seniorów. Przyjdź i spędź
z nami muzyczne popołudnie!

— Zajęcia bezpłatne.

■ XXVII Święto Kwitnących Głogów

18 maja, godz. 15.00, Amfiteatr w parku Zadole

Zapraszamy na tegoroczne Święto Kwitnących Gło-
gów! Czekaj nas niezapomniany dzień! Już o godz.
13.00 na pl. Miast Partnerskich wystąpią mażoretki
Akcent i Orkiestra Wojewódzkiej Komendy Policji w Ka-
towicach. O godz. 15.00 startujemy w Amfiteatrze – na
scenie w tym roku m.in. zespoły MDK „Ligota”, Jacek
Siłski, Liber & InoRos, a imprezę poprowadzi Oskar Ja-
siński. Będzie też mnóstwo innych atrakcji: warsztaty
motanek, VR, dmuchańce, minigra terenowa „Głogo-
we wyzwania” i nie tylko! Do zobaczenia na Głogach!
Szczegółowy program wydarzenia znajdziecie na mdkligota.pl.

— Wstęp wolny.

KLUB DYSKUSYJNY

■ Kobieta we współczesnym świecie

20 maja, godz. 18.00

Zapraszamy na spotkanie z Mirelą Banaszak – trenerką
rozwoju osobistego i terapeutką grupową. Po spotkaniu
odbędzie się 20-minutowa praktyka medytacji w ciszy.

— Wstęp wolny.

PORA DLA SENIORA

■ Bingo!

22 maja, godz. 12.00–14.00

Zapraszamy do spędzania dobrego czasu w dobrym
towarzystwie, przy emocjonującej rozgrywce!

— Wstęp wolny.

■ Smartfon od A do Z Ekspert – Nawigacja

23 maja, godz. 9.00–11.00

Nawigacja jest jedną z ważniejszych i potrzebniejszych
funkcji smartfona. Na zajęciach nauczymy się w prosty
sposób z niej korzystać.

— Koszt: 25 zł. Zapisy w biurze obsługi (tel. 604 988 657,
32 252 32 34).

■ Wystawa Grupy „Szydełko i Druty” do 24 czerwca; wernisaż: 23 maja, godz. 19.00; Galeria pod Łukami

Serdecznie zapraszamy na wystawę prac Grupy
„Szydełko i Druty”.

— Wstęp wolny.

■ Popis uczestników zajęć gry na pianinie

25 maja, godz. 10.00 i 13.00

Serdecznie zapraszamy na popisy, podczas których bę-
dzie można usłyszeć efekty całorocznej pracy uczest-
ników zajęć gry na pianinie.

— Wstęp wolny.

PORA DLA SENIORA

■ Zajęcia ruchowe

29 maja, godz. 12.00–14.00

Zapraszamy na zajęcia ruchowe. Będą ćwiczenia
usprawniające całe ciało, rozluźniająco-relaksacyjne
i rozciągające, które uelastyczniają wszystkie grupy
mięśni. Zabierzcie wygodny strój i obuwie!

— Wstęp wolny.

MDK „Południe”

ul. Boya-Żeleńskiego 83
tel. 32 209 47 72
mdk@mdkpoludnie.com
mdkpoludnie.com

POPOŁUDNIOWE INSPIRACJE

■ Warsztaty ceramiki

8 i 15 maja, godz. 17.00

W programie ceramiczna biżuteria.

— Zajęcia płatne: 20 zł. Zapisy: 732 579 968.

■ Herbaciarka na Dzień Matki

22 maja, godz. 17.00

Warsztaty decoupage'u. Czterodzielne drewniane
puzderka z własnoręczną dekoracją dla naszych star-
szych i młodszych mam.

— Zajęcia płatne: 20 zł. Zapisy: 732 579 968.

■ Mydełko handmade – warsztaty

16 maja, godz. 17.00

Warsztaty, na których sporządzimy naturalne, ręcznie
robione mydełko, wzbogacone o różne dodatki.

— Obowiązują zapisy.

■ Aromaterapia – warsztaty

10 i 17 maja, godz. 17.00

Dowiemy się, czym są olejki eteryczne i jak są pozy-
tywnie. Posłuchamy, jak dobrać olejki do naszych po-
treb zdrowotnych. W części warsztatowej stworzymy
kule do kąpieli, perfumetki i mydełko.

— Zapisy: tel. 732 579 968.

■ Studio urody – warsztaty kosmetyczne

24 maja, godz. 17.00

W trakcie kameralnego spotkania uczestniczki będą mia-
ły możliwość przetestowania systemu pielęgnacyjnego
wraz z profesjonalnym doradztwem – poznamy pięć
złotych zasad, które warto wprowadzić do swojej pie-
łgnacji, i dowiemy się, co robić, aby nasze kremy działały.

— Zapisy: tel. 732 579 968.

Piotrowice
ul. Jankego 136
tel. 32 20 59 281

■ Kwietniki makramowe cz. I i II

7 i 14 maja, godz. 10.00

Zapraszamy na warsztaty makramy, podczas których
wykonamy kwietniki wiszące w stylu boho. Zajęcia
w ramach Klubu Aktywnego Seniora „Każdy może”.

— Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Opowieść o Matce Naturze – warsztaty

11–12 maja, godz. 10.00

Otwarty dostęp do pracowni twórczych MDK oraz
zajęcia warsztatowe dla twórców biorących udział
w projekcie ekologicznym „Opowieść o Matce Natu-
rze”. W programie:

— Pracownia ceramiki – godz. 10.00–16.00,

— Malarstwo – w języku ukraińskim, 12 maja,
godz. 10.00–16.00,

— Malarstwo i pouring eksperymentalny – 11 maja,
godz. 11.00–14.00,

— Pracownia robótek ręcznych – 11 maja,
godz. 10.00–16.00.

■ Przed nami jeszcze potop

16 maja, godz. 18.00

Zapraszamy na wieczór autorski Lesława Nowary – po-
ety, aforysty, felietonisty i recenzenta literackiego, au-
tora tomu wierszy „Kokon”, na motywach którego Teatr
Nowej Sztuki zrealizował spektakl teatralny w reżyserii
Dariusza Jezierskiego. Rozmowę z poetą poprowadzi
Sabina Wawerła-Długosz.

— Wstęp wolny.

■ Czekoladownik na Dzień Dziecka

21 maja, godz. 10.00

Czekolada – najbardziej uniwersalny podarunek dla
wnuka. Zapraszamy na warsztaty papieroplastyczne,
podczas których wykonamy autorskie opakowania
na tabliczkę czekolady w związku ze zbliżającym się
Dniem Dziecka. Zajęcia w ramach Klubu Aktywnego
Seniora „Każdy może”.

— Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Haft wstążeczkowy na Dzień Matki

23 maja, 17.00–20.00

Jeśli szukasz oryginalnego prezentu dla mamy lub
chcesz z nią spędzić czas na przyjemnych robótkach
ręcznych, wstąp do domu kultury w Piotrowicach. Za-
raszamy na warsztaty haftu wstążeczkowego, starego
jak historia jedwabnych wstążek – nietrudnej techniki
tworzenia czarujących motywów flory i fauny. Podczas
zajęć wykonamy okładki do notesów w stylu rokoko.

— Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Turniej Brydżowy Grand Prix Śląska

25 maja, godz. 9.30

Turniej Brydża Sportowego o Grand Prix Śląska pod ho-
norowym patronatem dyrektora Miejskiego Domu Kul-
tury „Południe” w Katowicach. Zapraszamy brydżystów
do udziału w turnieju.

— Wpisowe: 20 zł. Członkowie Klubu Brydża Sportowego
„Impas”: 15 zł.

■ Babcie – wnukom. Przygotowujemy posiłki dla dzieci

28 maja, godz. 10.00

Warsztaty kulinarne o tematyce żywienia w stylu eko,
podczas których dowiemy się, jak przygotowywać i po-
dawać dzieciom zdrowe posiłki tak, aby były chętnie
zjadane. Zajęcia w ramach Klubu Aktywnego Seniora
„Każdy może”.

— Obowiązują zapisy w biurze MDK.

Murcki
ul. Kołodzieja 42
tel. 32 35 36 816

■ Nie tylko dla pań – warsztaty kosmetyczne

22 maja, godz. 17.00

Zapraszamy na bezpłatne warsztaty kosmetyczne dla
pań i panów. Dowiemy się, jak pielęgnować twarz i dło-
nie, uzyskamy profesjonalne porady, przetestujemy
najlepsze kosmetyki.

■ Laurka dla mamy – otwarte warsztaty plastyczne

20 maja, godz. 18.00

Zapraszamy dzieci na warsztaty plastyczne. Powstaną
wyjątkowe i niepowtarzalne laurki dla mam.

■ Wierszowanie z Trudką – spotkanie edukacyjne

24 maja, godz. 9.00

Zabawy i konkursy w śląskiej godce dla dzieci.

Zarzecze
ul. Stellera 4
tel. 32 20 29 767

■ Słonecznie, morsko i kolorowo – warsztaty artystyczne

środy, godz. 18.00

WESOŁE ZARZECZE W MAJU:

- 8 maja – Słoneczne warsztaty – kreatywne słoneczko;
  - 15 maja – Z okazji Dnia Polskiej Plastyki – ekologiczny obrazek z materiałów z recyklingu;
  - 22 maja – Morskie podróże – z okazji Europejskiego Dnia Morza;
  - 29 maja – Dzień Dziecka w kreatywnym wydaniu.
- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Akademia Młodego Naukowca

czwartki, godz. 16.30

W PROGRAMIE:

- 9 maja – Mali badacze wody;
  - 16 maja – Co pływa, co tonie?
  - 23 maja – Wodny świat, czyli woda – cudowna substancja.
- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Koronkowa moc natury

6, 10 i 13 maja, godz. 9.30

Zapraszamy do udziału w warsztatach koronki klockowej. Wspólnie pod okiem instruktorki – twórcy ludowego Małgorzaty Połubok – wykonamy pracę „Moc natury”.

- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Zielone Zarzecze w maju

9 i 25 maja, godz. 17.30

■ Ekologiczne warsztaty artystyczne

W PROGRAMIE:

- 9 maja – Zakręcone sznureczki – wełniane ekozwierzątka;
  - 23 maja – Światowy Dzień Żółwia w ekologicznej odsłonie.
- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Pszczoły – nasze przyjaciółki – warsztaty rodzinne

10 maja, godz. 17.00

Zapraszamy na spotkanie edukacyjno-ekologiczne z katowickimi pszczelarzami. Uczestnicy będą mogli przyjrzeć się z bliska ulom, dzieci przekonają się, jak pracowite są pszczoły, a na koniec wszyscy stworzymy świecę z pszczelego wosku.

- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Las, łąka i biedronka

16 maja, godz. 18.00

Zielono mi, czyli rośliny dzielnicy Zarzecze – część II.

- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Las w słoiku – warsztaty florystyczne

17 maja, godz. 17.00

Warsztaty rodzinne, podczas których wykonamy popularną domową ozdobę – ogród zamknięty w słoju

- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ U zielarki w ogródku... – piknik rodzinny

19 maja, godz. 12.00

W PROGRAMIE:

- Z Hekszą przy tyju – zobacz, jak mieszkała śląska czarownica, i poczęstuj się magiczną herbatką!
- Czary dla bajtli – zabawy i warsztaty z darami natury;
- Czarodziejskie metamorfozy – malowanie buziek i tatuaży;
- spektakl „Jak zostać Hekszą – śląską czarownicą”;
- warsztaty zielarskie – zupa z pokrzywy, naturalne kremy z dodatkiem miodu, zdrowe napary i herbatki;
- animacje dla dzieci.

■ Zarzeczańskie Obrazki – XVII Plener Malarski

23 maja, godz. 9.30

Zapraszamy szkolne grupy zorganizowane do udziału w plenerze malarskim, podczas którego uczestnicy zilustrują najciekawsze zakątki Zarzecza. W programie również poczęstunek, wspólna zabawa oraz wręczenie nagród dla laureatów.

■ Makrama – warsztaty rodzinne

24 maja, godz. 17.00

Zapraszamy do udziału w warsztatach makramy, podczas których wykonamy anioły z zaplecionych sznurków.

- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

Podlesie
ul. Sołtysia 25
tel. 32 20 15 010

■ Udekoruj swój dom

8 maja, godz. 18.00

Warsztaty florystyczne, podczas których wykonamy naturalne ozdoby do domu.

- Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy. Liczba miejsc ograniczona.

■ Zrób sobie fajny gadżet – warsztaty

10, 17, 24 maja, godz. 17.00

W PROGRAMIE:

- 10 maja – Magiczne dzwoneczki;
- 17 maja – Ptasie domki z materiałów z recyklingu;
- 24 maja – Dzień Dziecka w ekologicznym wydaniu.

- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Ekologiczne Podlesie

11 i 25 maja, godz. 10.00

Rodzinne warsztaty artystyczne.

W PROGRAMIE:

- 11 maja – Z okazji Światowego Dnia Ptaków Wędrownych – ekologiczny ptak cudak;
  - 25 maja – Ekologiczna niespodzianka na Dzień Matki.
- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Śląskie inspiracje w modzie współczesnej

12 maja, godz. 16.30

Zaprasza Koło Miłośników Godki i Pieśni Śląskiej. Tym razem porozmawiamy o śląskiej modzie i pomyśle na jej unowocześnienie.

- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Dzień Pszczoły

15 maja, godz. 17.00

Czym się żywi pszczoła, jak długo żyje, czy miód z miejskiej pasieki jest tak samo smaczny jak ten ze wsi? Jak zachęcić pszczoły do częstszego odwiedzania naszych

ogrodów i balkonów? O tym wszystkim porozmawiamy podczas spotkania z katowickimi pszczelarzami. Zbudujemy też domki dla owadów.

- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Szkatułki na Dzień Matki – warsztaty rękodzielnicze

22 maja, godz. 17.00

Dzień Matki to święto szczególnie. Zrób prezent swojej mamie i podaruj jej własnoręcznie przygotowaną szkatułkę na drobiazgi.

- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

MDK „Bogucice–Zawodzie”

ul. Markiecki 44a
ul. Marcinkowskiego 13
tel. 32 203 05 17, 32 255 32 44
sekretariatmdk@mdkbogucice-zawodzie.pl

■ IX Muzyczne Wieczory w Bazylice

5, 12, 19 maja, godz. 18.00

Koncert w bazylice św. Szczepana i Matki Boskiej Boguckiej.

- Wstęp wolny.

■ Uroczystości związane z obchodami 233. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja

6 maja, godz. 10.00

Wydarzenia przy pomniku na pl. Wajdy w Bogucicach.

- Wstęp wolny.

■ Ciasto! Plasto!

6 i 20 maja, godz. 17.00

Zajęcia sensoplastyczne dla małych dzieci z rodzicami.

- Wstęp: 20 zł za dziecko. Obowiązują zapisy.

EKOLOKALNI

■ Nie kupuj na raty! Odpicuj stare graty!

7, 14, 21 maja, godz. 18.00

Warsztaty w ramach Zielonego Budżetu Obywatelskiego.

- Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy.

■ Dość wyrzucania! Przerabiamy ubrania!

9, 23 maja, godz. 17.00

Warsztaty w ramach Zielonego BO.

- Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy.

■ Strefa Natury w Miejskim Domu Kultury

11, 18 maja, godz. 11.00

Warsztaty w ramach Zielonego BO.

- Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy.

■ Rodzinne majsterkowanie

11, 18 maja, godz. 9.00

Warsztaty w ramach Zielonego BO.

- Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy.

■ BO Senior jest ważny

22 maja, godz. 10.00

Warsztaty dla seniorów realizowane w ramach budżetu obywatelskiego.

- Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy.

■ VIII Grand Prix Miasta Katowice w Szachach dla Dzieci do 14 lat – turniej z okazji Dnia Dziecka

25 maja, godz. 9.00

Wydarzenie współorganizowane z Fundacją Wspierania Szachów na Górnym Śląsku „Gens Una Sumus”.

■ „Bo pasja łączy. Żyj z pasją i nią zarażaj”

28 maja, godz. 12.00

Wydarzenia realizowane w ramach Inicjatywy Lokalnej miasta Katowice.

- Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy.

Dział „Zawodzie”

■ Zasiej z nami łąkę kwietną – to wiele znaczy dla zapylaczy

6 maja, godz. 17.05

Warsztaty w ogrodzie MDK.

- Wstęp: 15 zł za osobę. Obowiązują zapisy.

■ Kreatywny Przedszkolak

9 maja, godz. 17.15

Warsztaty dzieci z rodzicami.

- Wstęp: 15 zł za osobę. Obowiązują zapisy.

■ „Witaj, majowa jutrzeńko...”

11 maja, godz. 17.00

Koncert Zespołu Akordeonistów „Katowice Kleofas” i Śląskiego Ludowego Zespołu Śpiewaczego „Zawodzianki”.

- Wstęp wolny.

■ „Kości zostały rzucone”

12 maja, godz. 18.00

Spektakl improwizowany w ramach cyklu Niedziela w Teatrze, w wykonaniu Teatru Off Road.

- Bilety: 25 zł za osobę, do nabycia w kasach MDK.

■ Oddech, który porusza – praca z oddechem i manipulacją energii

13 maja, godz. 17.00

Warsztaty realizowane w ramach obchodów Europejskiego Miasta Nauki 2024: Tydzień Oddechu we współpracy z Akademią Muzyczną w Katowicach.

- Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy.

BO SENIOR JEST WAŻNY

■ Spotkanie z alpakami dla seniorów

16 maja, godz. 10.00

Wydarzenie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego.

- Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy.

■ Sensoplastyka

16 maja, godz. 17.00

Warsztaty dla niemowląt i małych dzieci.

- Wstęp: 50 zł za osobę. Obowiązują zapisy.

W KRAINIE CZERNI I BIELI

■ Seans filmowy „Niedorajda”

17 maja, godz. 17.00

- Wstęp wolny.

Finał XV edycji konkursu plastycznego dla osób z niepełnosprawnościami „Podróż moich marzeń”

21 maja, godz. 10.00

Wstęp wolny.

Lochy, drachy i beboki #12 – RPG na Zawodziu

21 maja, godz. 18.00

Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy.

BO SENIOR JEST WAŻNY

Ćwiczenia na zdrowy kręgosłup

22 maja, godz. 10.00

Wydarzenie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego.

Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy.

ZAWODZIAŃSKIE SPOTKANIA KAMERALNE

Koncert z okazji Dnia Matki

24 maja, godz. 17.30

Wydarzenia realizowane w ramach Inicjatywy Lokalnej miasta Katowice.

Wstęp wolny.

Sensoweekend

25 maja, godz. 12.00

Warsztaty ceramiczne dla dorosłych.

Wstęp: 45 zł za osobę. Obowiązują zapisy.

Wymiana sąsiedzka w ogrodzie MDK

25 maja, godz. 12.00

Wstęp wolny.

MDK „Koszutka”

ul. Grażyńskiego 47
tel. 32 258 99 77, 32 258 92 00

mdkkoszutka.pl

Facebook @mdkkoszutka
Instagram #mdkkoszutka
#KATOKultura

SALON ARTYSTYCZNY

O prawdzie i emocjach w aktorstwie

6 maja, godz. 17.00

Spotkanie z Arturzem Dziurmanem – aktorem teatralnym, filmowym, serialowym, dubbingowym, reżyserem i prezesem Fundacji Integracyjnego Teatru Aktora Niewidomego w Krakowie.

ARTVENTURE, CZYLI PRZYGODA ZE SZTUKĄ

Akademia Małego Naukowca

9 maja, godz. 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30

Interdyscyplinarne warsztaty dla dzieci.

Cena: 15 zł od uczestnika.

Zapisy pod nr. tel. 32 25 89 200.

PODRÓŻE ZE SZTUKĄ

Między naturą a kulturą – wiosenny spacer alpejski

10 maja, godz. 18.00

Zapraszamy na podróż malowniczymi szlakami w niższych partiach pogranicza Szwajcarii i Francji, czyli do kantonu Valais i rejonu Chamonix. Zatrzymamy się także w słynnej szwajcarskiej galerii sztuki Giannada, aby obejrzeć obrazy wybitnego angielskiego malarza Williama Turnera, zakochanego w Alpach. Po alpejskich szlakach oprowadzi nas Jolanta Mackiewicz – znawczyni turystyki kulturowej.

„Śląski Blues” – Nagroda Artystyczna im. Jana „Kyksa” Skrzeka 2024

12 maja, godz. 18.00

Kolejna edycja koncertu, podczas którego zostanie wręczona Nagroda Artystyczna im. Jana „Kyksa” Skrzeka. W tym roku wyróżnienie otrzyma Jacek Gazda – gitarzysta basowy, kompozytor.

Bezpłatne wejściówki do odebrania w sekretariacie.

Śląska bajarka

20 maja, godz. 9.00, 10.00, 11.00

Warsztaty gwary śląskiej dla dzieci.

Cena: 15 zł od uczestnika. Zapisy pod nr. tel. 32 25 89 200.

Kawiarenka „eS”

21 maja, godz. 11.00

Spotkanie dla seniorów.

ARTVENTURE, CZYLI PRZYGODA ZE SZTUKĄ

Stwórzmy sobie arcydziełko

23 maja, godz. 9.00, 10.00;

24 maja, godz. 9.30, 10.00

Interdyscyplinarne warsztaty dla dzieci.

Cena: 15 zł od uczestnika. Zapisy pod nr. tel. 32 25 89 200.

Polscy artyści lwowscy

28 maja, godz. 11.00

Prezentacja Forum Kresowego w wykonaniu uczniów szkół ponadpodstawowych.

ARTVENTURE, CZYLI PRZYGODA ZE SZTUKĄ

Owady i spółka

29 maja, godz. 8.45, 9.30, 10.20, 11.10, 12.00, 12.50

Warsztaty interdyscyplinarne dla dzieci.

Cena: 15 zł od uczestnika. Zapisy po nr. tel. 32 25 89 200.

Miejski Dom Kultury „Koszutka” filia „Dąb”

ul. Krzyżowa 1

tel. 608 549 089

filiadab@mdkkoszutka.pl

OTWARTA GALERIA „ZA SZYBĄ”

Marta Techman-Poloczek – „Dekostrukcja”

10 maja, godz. 18.00

Wystawa i wernisaż malarstwa i rysunku Marty Techman-Poloczek, absolwentki ASP w Katowicach.

Festyn Dzielnicowy w ramach 100-lecia Harcerstwa na Wełnowcu pod patronatem Prezydenta Miasta Katowice

11 maja, godz. 10.00

Współorganizacja ze Związkiem Harcerstwa Polskiego I Szczep Harcerski im. Obrońców Katowic Hufiec Katowice.

Program wydarzenia dostępny na stronie mdkkoszutka.pl i w social mediach.

WIECZORY MUZYCZNE

„Dziękuję ci, mamo”

26 maja, godz. 17.00

Koncert operowy i operetkowy z okazji Dnia Matki w wykonaniu Oskara Silvy.

MDK „Szopienice-Giszowice”

ul. gen. J. Hallera 28

tel./faks 32 256 84 53

mdk.katowice.pl

Wystawa rysunku i malarstwa uczniów Szkoły Podstawowej dla Chłopców „Kuznica” w Katowicach

13 maja – 16 czerwca

Coś dla mamy

16 maja, godz. 10.00

Warsztaty kreatywne dla przedszkolaków.

Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

Koncert dyplomowy uczennic IX klasy Szkoły Baletowej „Arabesque” w Katowicach

24 maja

Impreza zamknięta.

„Co ludzie powiedzą?” – stand-up Macieja Brudzewskiego

29 maja, godz. 18.00 i 20.30

Bilety dostępne na kupbilecik.

Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowice”

Filia nr 1

ul. Obrońców Westerplatte 10

tel./faks 32 25 69 977

MDKowa jungla

5 maja, godz. 10.00–15.00

Wymienialnik roślin w Szopienicach.

Jolanta Leks-Bugajska – „Piękno w naturze”

do 5 maja

Wystawa prac: biżuteria ekologiczna, malowane kamienie, obrazy.

Wstęp wolny.

Uroczystość złożenia kwiatów pod pomnikiem Powstańca Śląskiego z okazji 103. rocznicy wybuchu III powstania śląskiego

2 maja, godz. 10.00

Bonkawa w Szopienicach

10 maja, godz. 15.00–18.00

Spotkanie integracyjne przy muzyce i poczęstunku.

Bilet: 55 zł, bilet ulgowy: 35 zł z KKM dla osób 60+.

Warsztaty z wyobraźni

17 maja, godz. 9.00

Plastyczne zajęcia kreatywne dla dzieci.

Wstęp wolny. Obowiązują zapisy grup zorganizowanych.

„Dla ciebie, mamo!”

24 maja, godz. 17.00

Koncert z okazji Dnia Matki. Wykonawcy: Karolina Chojnacka, Maria Szewerda, Weronika Ryba.

Wstęp wolny. Bezpłatne wejściówki do odbioru w sekretariacie Filii nr 1.

Bajkomat

28 maja, godz. 9.30

Twórcze warsztaty literacko-plastyczne dla przedszkolaków.

Wstęp wolny. Obowiązują zapisy grup zorganizowanych.

Wernisaż prac uczestników zajęć stałych Filii nr 1

29 maja, godz. 17.00

Sekcja plastyki dla dzieci, sekcji rękodzieła dla dorosłych.

Wstęp wolny.

Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowice”

Filia nr 2

ul. Plac pod Lipami 1, 3–3a, 10

tel./faks 32 206 46 42

Choreoterapia dla seniorów

8, 15, 22, 29 maja, godz. 9.00

Zajęcia rekreacyjne. Współorganizacja z MOPS Katowice.

Szkołka śląskiej kultury

8 maja, godz. 8.30, 9.25, 10.20, 11.15, 12.10

Warsztaty interdyscyplinarne dla dzieci.

Wstęp: 12 zł. Obowiązują zapisy grup zorganizowanych.

Senior ma głos

9, 16, 23, 30 maja, godz. 10.00

Warsztaty wokalne dla giszowieckich seniorów.

Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

KLUB MAMY I MALUCHA

Warsztaty chustonoszenia

10 maja, godz. 10.00

Inicjatywa Lokalna współfinansowana ze środków budżetowych miasta Katowice.

Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

Targ staroci na Gisz

11 maja, godz. 9.00

Giszowiecka giełda staroci i antyków. Inicjatywa Lokalna współfinansowana ze środków budżetowych miasta Katowice.

Akademia Małego Naukowca

13 maja, godz. 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30

Warsztaty i pokazy eksperymentów.

Wstęp: 14 zł. Obowiązują zapisy grup zorganizowanych.

Pierwsza pomoc

14 maja, godz. 9.00, 10.00

Zajęcia dla dzieci prowadzone przez doświadczonego edukatora i ratownika medycznego.

Wstęp: 15 zł. Obowiązują zapisy grup zorganizowanych.

Pora na giszowieckiego seniora

16 maja, godz. 12.00

Zajęcia dla seniorów. Inicjatywa Lokalna współfinansowana ze środków budżetowych miasta Katowice.

Wstęp wolny, obowiązują zapisy.

KLUB MAMY I MALUCHA

Spotkanie dla mam z fizjoterapeutką uroginekologiczną

16 maja, godz. 16.30

Inicjatywa Lokalna współfinansowana ze środków budżetowych miasta Katowice.

Wstęp wolny, obowiązują zapisy.

■ Elementz – hiphopowy raport z osiedla

18 maja, godz. 15.30

WARSZTATY:

- 15.30–15.45 – set taneczny Endorfina Studio;
- 16.00–17.30 – DJ-ing – DJ Ben & DJ Krótki (Modulators);
- 17.30–19.00 – breakdance – Bboy Majkel & Bboy Rafmal;

SOUND:

- 14.00–19.00 – DJ Ben & DJ Krótki;
- 20.00–20.30 – Modulators Showcase;
- 20.30–22.00 – Block Party.

POZA TYM:

- kreatywna strefa bajtla,
  - graffiti jam dla najmłodszych,
  - wystawa fotografii tematycznej,
  - strefa chilloutu,
  - gastro zone.
- Zadanie współfinansowane z budżetu miasta Katowice.

KLUB MAMY I MALUCHA

■ Strong Mam

23 maja, godz. 10.00

Zajęcia fitness dla mam po ciąży. Inicjatywa Lokalna współfinansowana ze środków budżetowych miasta Katowice.

- Wstęp wolny. Obowiązują zapisy.

■ Dzieci Dzieciom – koncert z okazji Dnia Dziecka

29 maja, godz. 10.00

Wykonawcami będą uczniowie ognisk muzycznych Amadeusz z Mysłowic, Katowic i Mikołowa, a odbiorcami – dzieci z placówek oświatowych z Katowic.

- Wstęp wolny.

Muzea

Muzeum Historii Katowic

Budynek główny
ul. ks. J. Szafranka 9
tel. 32 256 18 10, 32 209 00 21
e-mail mhk@mhk.katowice.pl
mhk.katowice.pl

WYSTAWY

- Wystawy stałe:** Z dziejów Katowic; W kamienicy mieszczańskiej. Codziennosc i odświętnosc.
- Wystawy czasowe:** Tworzymy naSTRÓJ. Chłopski gust, pańska moda, folk-fashion – czynna od 16 maja do 15 września.

WYKŁADY DLA SENIORÓW

- Wykład Macieja Stachnika** „Zarys historii katowickiego sportu do 1939 r.” – 9 maja, godz. 16.00.
- Wykład Natalii Kurzyńskiej** „Górnoślaska arystokracja. Historia rodziny Tiele-Winklerów” – 23 maja, godz. 16.00.
- Wykład Ryszarda Mozgola** „Odyseja »Czarnych Diabłów«. Udział 1 Dywizji Pancerniej im. gen. Stanisława Maczka w walkach na Zachodzie” – 14 maja, godz. 17.00.

KONCERTY

- Koncert uczniów PSM im. Karłowicza w Katowicach** – sekcja instrumentów dętych – 21 maja, godz. 16.30.

- Koncert z cyklu „Muzyczne opowieści”** – koncert studentów Akademii Muzycznej im. Szymanowskiego w Katowicach – 11, 25 maja, godz. 11.00.

DZIAŁ ETNOLOGII MIASTA
ODDZIAŁ MUZEUM HISTORII KATOWIC
ul. Rymarska 4
tel. 32 35 39 559

WYSTAWY

- Wystawy stałe:** Wokół Mistrzów Grupy Janowskiej; U nos w domu na Nikiszu. We wnętrzu nikiszowieckiego mieszkania; Woda i mydło najlepsze bielidło. W pralni i maglu na Nikiszowcu.
- Wystawy czasowe:** Niegdysiejsze. Reminiscencje stroju ludowego w sztuce – czynna do 7 lipca.

DZIAŁ TEATRALNO-FILMOWY
ODDZIAŁ MUZEUM HISTORII KATOWIC
ul. Kopernika 11
tel. 32 74 51 728, 514 499 614

WYSTAWY

- Wystawa stała:** Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków.
- Wystawa czasowa:** Prowokacja to jest dekoracja. Pracownia Franciszka Starowieyskiego – czynna od 10 maja do 29 września, wernisaż wystawy: 9 maja, godz. 17.00.

WYDARZENIA

- Spotkanie autorskie wokół książki Luizy Kuwik „Cyklotymia”,** we współpracy z WN „Śląsk” – 16 maja, godz. 18.00.
- SILESIA PRESS CAFE.** Spotkanie z redaktor Radia 357 Anną Dudzińską poprowadzi Maria Trepieńska – 23 maja, godz. 18.00.

ŚRODA DLA SENIORA W DZIALE TEATRALNO-FILMOWYM

- 22 maja, godz. 12.00** – zwiedzanie z przewodnikiem wystawy stałej „Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków”;
- godz. 13.00** – oglądanie filmów: „Wielobarwna Barbara Ptak – benefis”, „Kronika rodzinna i towarzyska”, w ramach zwiedzania wystawy stałej „Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków”. Udział w cenie biletu ulgowego.

NOC MUZEÓW – 18 MAJA MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MUZEÓW

■ Nocą tworzymy naSTRÓJ

Budynek MHK, ul. ks. J. Szafranka 9
18.00–00.00 (ostatnie wejście: godz. 23.30) – zwiedzanie indywidualne wystaw:

- „Tworzymy naSTRÓJ. Chłopski gust, pańska moda, folk-fashion” – bilet wstępu: 10 zł,
- „Z dziejów Katowic”
- „W kamienicy mieszczańskiej” (+ dodatkowa prezentacja wybranych elementów katowickiej porcelany ze zbiorów Muzeum Historii Katowic).
- 18.00–23.30** – sprzedaż wydawnictw w promocyjnych cenach.
- 18.00–19.30** – „Odbij wzory, twórz kreacje!” – warsztaty dla rodzin (parter). Prowadzenie: Natalia Kurzyńska.
- 18.00–23.00** – „Łamigłówki, zgadywanki, malowanki” – quizy dla całej rodziny na wystawie stałej „Z dziejów Katowic” (III piętro).
- 18.00, 21.00** – „Tworzymy naSTRÓJ. Chłopski gust, pańska moda, folk-fashion” (II piętro) – bilet wstępu: 10 zł; zapisy: tel. 32 25 61 810 wew. 104, 117. Orowadzanie: Magdalena Toboła-Feliks.
- 18.30** – „W kamienicy mieszczańskiej” (I piętro). Orowadzanie: Faustyna Noras.

- 19.00, 22.00** – „Strój (nie)codzienny na wystawie stałej »Z dziejów Katowic«” – opowieść o wybranych eksponatach w kontekście historycznym (III piętro). Prowadzenie: Sławomir Stanowski.

- 20.00–22.00** – Pracownia Grafiki: „Jak działa prasa drukarska” (wejście od ul. ks. Szafranka). Prowadzenie: Natalia Kurzyńska i Paweł Ekiert.

- 20.00** – „Opowieści o obrazach na wystawie wewnątrz mieszczańskich” (I piętro). Prowadzenie: Natalia Kurzyńska.

- 20.00** – koncert „Barokowa podróż przez Włochy i Hiszpanię”. Victoria Lerche-Kurpas – śpiew, Julia Byrska – viola da gamba, Jan Markowski – teoba, gitara barokowa, Barbora Pastrňáková – klawesyn. W programie: Barbara Strozzi, Claudio Monteverdi, José Marín.

Akademia Muzyczna im. K. Szymanowskiego,
ul. Wojewódzka 33
Aula im. B. Szabelskiego

- 18.00** – „Ciemne jutrznie” – wokalnoinstrumentalny koncert muzyki XVII i XVIII w. przygotowany przez Katedrę Klawesynu i Historycznych Praktyk Wykonawczych. W programie m.in. François Couperin, Barbara Strozzi, Robert de Visée.

Muzeum Organów Śląskich

- 17.00–00.00** – zwiedzanie indywidualne muzeum oraz wystawy „Organisci ślascy – ogniwo tradycji” – ze zbiorów Archiwum Organologicznego przy Muzeum Organów.

- 19.15** – koncert organowy (Aula im. B. Szabelskiego).

- 22.00** – koncert organowy (sala kameralna II na I piętrze).

- Wykonawcy:** studenci Katedry Organów i Muzyki Kościelnej.

Kościół pw. św. Michała Archanioła z lapidarium-park im. Kościuszki

- 18.00** – „Park Kościuszki, czyli historia Katowic w pigułce”. Prowadzenie: Maciej Stachnik.

- 19.00** – „Śladami architektury drewnianej – zwiedzanie kościoła pw. św. Michała Archanioła”. Zapisy: tel. 32 25 61 810 wew. 104, 117. Prowadzenie: Maciej Stachnik.

Dział Etnologii Miasta Oddział MHK,
ul. Rymarska 4

- 17.00–22.00** (ostatnie wejście: godz. 21.30) – zwiedzanie indywidualne wystaw:

- „Niegdysiejsze. Reminiscencje stroju ludowego w sztuce”,

- „Woda i mydło najlepsze bielidło. W pralni i maglu na Nikiszowcu”,

- „U nos w domu na Nikiszu. We wnętrzu nikiszowieckiego mieszkania”,

- „Wokół Mistrzów Grupy Janowskiej”.

- 17.00–21.30** – sprzedaż wydawnictw w promocyjnych cenach.

- 17.00–21.30** – maraton filmów z serii „Wystrój się w strój” (parter).

- 17.30–19.30** – „Miała strój bogaty, malowany w kwiaty” – warsztaty dla dzieci (parter). Prowadzenie: Beata Bubak.

- 18.00–21.00** – „10 wystrojonych pytań” – quiz z nagrodami (parter).

- 18.00–20.00** – „O takiej tasi starce się nie śniło” – warsztaty dla dorosłych (I piętro). Prowadzenie: Jolanta Barnas.

- 18.30** – naSTROJOWE oprowadzanie po wystawie „U nos w domu na Nikiszu. We wnętrzu nikiszowieckiego mieszkania” (I piętro). Prowadzenie: Marta Pitek.

- 20.00** – naSTROJOWE oprowadzanie po wystawie „Woda i mydło najlepsze bielidło. W pralni i maglu na Nikiszowcu” (I piętro). Prowadzenie: Bożena Donnerstag.

Dział Teatralno-Filmowy Oddział MHK,
ul. Kopernika 11

- 17.00–22.00** (ostatnie wejście: godz. 21.30) – zwiedzanie indywidualne wystaw:

- **wystawy stałej** „Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków”,

- **wystawy czasowej** w Galerii „Pod 11” „Prowokacja to jest dekoracja. Pracownia Franciszka Starowieyskiego”,

- **ekspozycji okazjonalnej** „Plakaty Franciszka Starowieyskiego ze zbiorów MHK”.

- 17.00, 19.00** – oprowadzanie po wystawie stałej „Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków”.

- 17.00–21.00** – prezentacja filmów: „Wielobarwna Barbara Ptak – benefis”, „Kronika rodzinna i towarzyska”, „Pracownia Barbary Ptak”.

- 18.00–19.00** – „Stwórz sobie kostium” – warsztat dla dzieci i rodziców.

- 20.00–21.00** – „Nie bój się swojej wyobraźni” – warsztat kolażu dla dorosłych, inspirowany wystawą Franciszka Starowieyskiego.

- 21.30–22.00** – koncert popularnych arii i piosenek w wykonaniu Piotra Rachockiego i uczniów. Współorganizatorem koncertu jest Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach.

Gmach Województwa i Sejmu Śląskiego,
ul. Jagiellońska 25

18.00–00.00 – zwiedzanie w grupach z przewodnikiem:

- sali sejmu,
- westybulu,
- Sali Marmurowej,
- skarbcza,
- paternostra,
- tunelu ewakuacyjnego.
- Wizyta zostanie potwierdzona specjalnym certyfikatem.**

 **NASZE
KATOWICE**

Wydawca: Urząd Miasta Katowice,
ul. Młyńska 4, 40-098 Katowice

Redaktor prowadzący: Joanna Górską

Redakcja:

Joanna Górską, Sławomir Rybok,

Michał Malina, Michał Mendala,

Kamil Kalkowski

Wydział Komunikacji Społecznej,

tel. 32 259 30 85

e-mail: redakcja@katowice.eu

Skład i opracowanie graficzne:

Dorota Falarowska

skladtdp.online

Korekta:

Beata Gorgoń-Borek

Informator powstaje przy współpracy z katowickimi ośrodkami kultury i sportu

Nakład: 152 000 egz.

Druk: Polska Press,

Oddział Poligrafia,

Drukarnia w Sosnowcu.

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i zmian nadsyłanych tekstów.

Katowice to moje centrum świata

Z Martą Zawadzką, katowiczką, wiceprezes PZHL, komisarz PHL i członkinią Międzynarodowej Federacji Hokeja na Lodzie, rozmawia Aleksandra Łukaszek.

→ Aleksandra Łukaszek: Jako komisarz Polskiej Ligi Hokeja jak się pani czuje w tym zdominowanym przez mężczyzn środowisku?

Marta Zawadzka: Przyznaję, że było trudno, ale panowie musieli się przyzwyczaić do tego, że to ja podejmuję ostateczne decyzje. Choć hokej jest często postrzegany jako męski sport, dziewczyny też grają, a przepisy muszą być równie respektowane. Pełnię rolę strażnika przepisów i terminarzy, pilnuję, aby wszystkie procedury związane ze sportem były przestrzegane.

→ Kto jest dla pani największą inspiracją?

Mam dwie mentorki. Jedną z nich jest trenerka z Kanady, Melody Davidson, która zdobyła z drużyną kobiet złoto olimpijskie. Drugą taką osobą jest moja koleżanka z zarządu, Węgierka Zsuzsanna Kolbenheyer. Poznałyśmy się przypadkowo, gdy szukałam sparingpartnera dla kadry kobiet. Ale od tego momentu dalej się trzymamy, już dwie kadencje jesteśmy razem w zarządzie. To ona pokazała mi, że nawet w małym kraju, niezwiązanym z hokejem, można osiągać sukcesy i zdobyć uznanie. Nato-

miast moje zainteresowanie hokejem zawdzięczałam tacie, który był sędzią i wciągnął mnie do tego, mimo że trochę się buntowałam.

→ Została pani pierwszą kobietą na stanowisku chairmana mistrzostw Elity.

To jest niesamowita nobilitacja i prestiż. Gdy do mnie zadzwonili, wiedziałam, że to propozycja, na którą nie mogę powiedzieć „nie”. Polska czekała 22 lata na powrót do Elity, teraz nasi panowie będą grać w Ostrawie. Docenienie i zaufanie ze strony prezesa światowej federacji jest dla mnie niezwykłym wyróżnieniem. Mimo że jestem osobą pokorną i skromną, czuję ogromną dumę z tego, że to ja jestem na tym stanowisku.

→ Jest pani katowiczką. Czy są jakieś miejsca w Katowicach, które są dla pani szczególnie ważne?

Kocham Spodek, cieszę się, że moja kariera zawsze się tam przewija – czy gdy pracowałam tam jako nastolatka, czy wtedy, gdy pracowałam w urzędzie miasta. Jest symbolem Katowic. Ale równie ważna jest dla mnie Strefa Kultury, która powstała tam później. Moja mama pracowała na kopalni Katowice, więc jestem emocjonalnie związana z tymi terenami. Gdy teraz mieliśmy gości ze światowej

federacji, postarałam się ich tam zabrać, żeby pokazać im Spodek. Inne ważne miejsca dla mnie to Nikisz i Janów, urodziłam się tam, a teraz spędzam tam także wiele czasu, bo w Janowie jest lodowisko.

→ W maju odbędą się mistrzostwa grupy A. Polacy biorą w nich udział pierwszy raz od lat. Jak ocenia pani nasze szanse na zwycięstwo?

To by było pobicie każdego cudu hokejowego. Jestem realistką, ale wiem, że nasi zawodnicy mają potencjał. Naszym celem jest pozostanie w tej grupie na kolejny rok, aby udowodnić, że nasz awans nie był przypadkowy i że możemy rywalizować z najlepszymi. Przed nami siedem bardzo trudnych meczów. Powołani są też nasi zawodnicy z drużyny z Katowic, natomiast to, kto pojedzie, będziemy wiedzieć dopiero przed samym turniejem.

→ Gdy myślimy o polskim sporcie, nie zawsze od razu myślimy o hokeju.

Ludzie muszą widzieć sukcesy, żeby zainteresować się daną dyscypliną. Przez 22 lata nie byliśmy w Elicie, a od 1994 r. na igrzyskach olimpijskich. Trudno było nam się przebić do grona tych najlepszych. Play-offy naszej ligi pokazały, że liczba kibiców stale rośnie. Od

ćwierćfinałów każde lodowisko było wypełnione, co świadczy o głodzie hokeja wśród ludzi. Finały kobiet również cieszyły się dużym zainteresowaniem – zarówno w Bytomiu, jak i w Katowicach hale były pełne.

→ Jest pani częściej w Katowicach czy za granicą?

Przynajmniej raz w miesiącu wyjeżdżam. Teraz właśnie jadę do Pragi na trzy tygodnie. Natomiast mój dom jest w Katowicach i zawsze tu wracam. Na początku byłam na tyle bojaźliwa, że jak gdzieś wyjeżdżałam, to byłam tylko na lodowisku. Mama zawsze pytała mnie, co widziałam, a ja odpowiadałam, że nic, bo byłam zajęta pracą. Teraz przyjeżdżam zawsze wcześniej, żeby poznać kulturę i odkryć różne ciekawe miejsca, których nie zobaczyłabym, gdyby nie hokej. Inaczej nigdy bym nie pojechała do Białorusi albo Nowej Zelandii. Ale najlepiej jest w domu, w Katowicach. Dlatego siedziba Polskiego Związku Hokeja na Lodzie formalnie jest w Warszawie, ale biuro operacyjne mieści się w Katowicach. Południe Polski to takie centrum hokeja, dlatego logistycznie lepiej jest, aby nasza siedziba była właśnie tutaj. Katowice to takie moje centrum świata. ■

3, 2, 1... Aktywny maj w Katowicach

W maju Katowice ożyją pulsującą energią rywalizacji i radości spotkania z pasjonatami sportu. W tym miesiącu na ulicach naszego miasta pojawią się setki entuzjastów biegania, gotowych na pokonanie własnych granic i czerpanie radości ze wspólnej aktywności. Wspaniała aura, która towarzyszy wyjątkowym wydarzeniom biegowym, sprawi, że każdy uczestnik poczuje niepowtarzalnego ducha sportowej pasji.

XV edycja Katowickiego Festiwalu Biegowego im. Jerzego Kukuczki

Ta edycja jest szczególna, ponieważ pierwszy raz odbędą się Mistrzostwa Szkół Wyższych o Puchar Rektora AWF Katowice. To specjalne wydarzenie zorganizowano w związku z obchodami Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024. Każda uczelnia Konsorcjum Akademickiego – Katowice Miasto Nauki może zgłosić łącznie 20 startujących, którzy zmierzą się w różnych kategoriach.

Dorośli mogą się wybrać na półmaraton lub na krótsze dystanse: 5 lub 10 km. Dla dzieci przewidziano trasy od 200 do 1200 m, w zależności od wieku. Dla fanów nordic walkingu będzie rajd na ośmiokilometrowej trasie.

Będzie też Sztafeta Pokoleń, podczas której drużyny składające się z uczniów, nauczycieli i rodziców będą mogły spróbować sił w rywalizacji. Uczestnicy festiwalu będą mogli nie tylko wziąć udział w głównych wydarzeniach biegowych, ale również skorzystać z różnych atrakcji oraz specjalnych zajęć przygotowawczych, takich jak trening zdrowotny w Mieście Nauki. Po zakończeniu biegu na wszystkich uczestników czekają medale, dyplomy oraz atrakcyjne nagrody.

Aktywności organizowane w ramach XIV Katowickiego Festiwalu Biegowego odbędą się 18 maja w Katowickim Parku Leśnym. Początek o godz. 9.00. Organizatorzy, czyli Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach i Miasto Katowice, zapraszają wszystkich pasjonatów

biegania. Wszystkie szczegóły można znaleźć na oficjalnej stronie internetowej festiwalu.

IV edycja biegu Zielone Załęże

Już po raz czwarty lokalna społeczność Zielone Załęże wraz ze Stowarzyszeniem „W Kręgu Natury” organizuje niezwykle wydarzenie – bieg Zielone Załęże. Impreza jest skierowana do wszystkich miłośników biegania, niezależnie od poziomu zaawansowania.

Bieg ma na celu nie tylko promowanie aktywności fizycznej, ale także integrację mieszkańców oraz wsparcie lokalnych inicjatyw charytatywnych. Dochód ze sprzedaży pakietów startowych będzie przeznaczony na cele dobroczynne, związane m.in. z pomocą dzieciom i osobom niepełnosprawnym. W ramach pakietu startowego każdy uczestnik otrzyma pamiątkowy medal oraz bogaty zestaw upominków. Ponadto dla zwycięzców przewidziano atrakcyjne nagrody. Dla najmłodszych uczestników zostaną zorganizowane darmowe biegi, które odbędą się przed zawodami głównymi dla dorosłych.

Szczegółowe informacje o wydarzeniu oraz zapisy można znaleźć na oficjalnej stronie wydarzenia na Facebooku. Aktywności organizowane w ramach wydarzenia odbędą się 11 maja na pl. Józefa Londzina. Początek o godz. 11.00.

X edycja Biegu im. Janusza Sidły

Jubileuszowa, X edycja Biegu im. Janusza Sidły w tym roku jest wyjątkowa, gdyż będzie to ostatnia szansa na uczestnictwo w tym wydarzeniu. To nie tylko okazja do aktywności sportowej, ale również sentymentalna podróż w historię, upamiętniająca jednego z najwybitniejszych polskich lekkoatletów – Janusza Sidłę, pochodzącego z Szopienic.

Uczestnicy mają możliwość wyboru dystansu 5 lub 10 km. Przewidziano specjalne biegi dla dzieci na 200 i 400 m.

Bieg odbędzie się 26 maja w Szopienicach-Burowcu. Szczegółowe informacje można znaleźć na oficjalnej stronie wydarzenia na Facebooku. ■

ALEKSANDRA ŁUKASZEK

Sukces hokeistów GKS-u Katowice

Hokejowa drużyna GieKSy wywalczyła kolejny medal mistrzostw Polski. W finale fazy play-off Tauron Hokej Ligi GKS Katowice rywalizował z Re-Plastem Unią Oświęcim.

Do rozstrzygnięcia tej serii było potrzebnych aż siedem spotkań. W decydującym meczu Unia wygrała w Katowicach 1:0 po dogrywce i tym samym zwyciężyła w całej serii 4:3. Decydująca rywalizacja sezonu 2023/2024 była niezwykle wyrównana i stanowiła doskonałą reklamę polskiego hokeja na lodzie.

Hokejowy GKS zapisał na koncie swój 29. medal mistrzostw Polski w historii. Katowiczanie mają obecnie w kolekcji osiem mistrzostw Polski, 11 srebrnych medali, a 10 razy stawali na najniższym stopniu podium. GieKSa przystępowała do fazy play-off po zajęciu pierwszego miejsca w sezonie zasadniczym. W 40 meczach tego etapu rozgrywek GKS zgromadził aż 93 punkty – wygrał 33 spotkania. W ćwierćfinale GKS Katowice potrzebował sześciu meczów, by pokonać Zagłębie Sosnowiec. Z kolei do pokonania w półfinale JKH GKS-u Jastrzębie katowiczanie wystarczyło pięć meczów.

Zakończony sezon wiązał się także z udziałem GKS-u Katowice w międzynarodowych rozgrywkach Pucharu Kontynentalnego. Hokeiści GieKSy w efektownym stylu wywalczyli awans do finałów tych rozgrywek podczas turnieju rozgrywanego we włoskim Cortina d'Ampezzo. Z kolei ich występ w finałach Pucharu Kontynentalnego rozgrywanych w walijskim Cardiff zakończył się za-

jęciem czwartego miejsca. Wicemistrzostwo Polski GKS-u Katowice oznacza, że drużyna wywalczyła prawo do reprezentowania Polski w kolejnej edycji Pucharu Kontynentalnego.

Swoją sezon zakończyła także siatkarska drużyna GKS-u Katowice – osiągnęła najważniejszy cel, jakim było utrzymanie miejsca w PlusLidze. Ostatecznie GieKSa została sklasyfikowana na 13. miejscu – w dwumeczu o końcową klasyfikację pokonała KGHM Cuprum Lubin. W pierwszym meczu w Katowicach padł wynik 3:0 dla katowiczian, natomiast w drugim, rozgrywanym w Lubinie, lepsi byli gospodarze (3:1). W złotym secie, bardzo emocjonującym i nerwowym, padł wynik 17:15 dla GKS-u Katowice.

– To był trudny sezon, w którym po bardzo wymagającym początku szukaliśmy zwycięstw, dobrej gry i przełamania

niekorzystnej sytuacji, co ostatecznie się udało. Mam sporo przemyśleń po tej ligowej kampanii i uważam, że w takim zespole jak nasz należy dbać o najmniejsze detale, bo one mają niebagatelny wpływ na końcowy wynik. Cieszy mnie fakt, że zespół był w stanie podnieść się po nieudanym starcie rundy zasadniczej i zapewnić sobie utrzymanie w PlusLidze, a następnie poprawić pozycję z pierwszej części sezonu – mówił po ostatnim spotkaniu trener Grzegorz Słaby.

Czekają nas jeszcze wielkie sportowe emocje z udziałem piłkarek i piłkarzy GKS-u. Przed kobiecym zespołem końcowa faza walki o najwyższe cele w Orlen Ekstralidze kobiet. Seria zwycięstw piłkarek trener Karoliny Koch sprawiła, że katowiczanki wróciły na pierwsze miejsce w ligowej klasyfikacji i stoi przed nimi szansa na obronę mistrzowskiego tytułu. W maju zawodniczki GieKSy rozegrają trzy ważne mecze, z czego dwa domowe na Stadionie Miejskim w Katowicach (z KS-em Uniwersytetem Jagiellońskim i ze Śląskiem Wrocław), a ich rezultaty będą kluczowe dla losów rywalizacji o mistrzowski tytuł.

W maju poznamy kluczowe odpowiedzi związane z walką w Fortuna 1. Lidze. GKS Katowice dzięki serii zwycięstw na początku rundy wiosennej zbliżył się do rywali z miejsc barażowych i kontynuuje walkę o jak najlepszą pozycję w tabeli. W maju czekają nas dwa bardzo ważne mecze przy Bukowej. Najpierw podejmiemy Stal Rzeszów, później GieKSę czeka prestiżowe starcie z Wisłą Kraków. Tego typu spotkania budzą wśród kibiców szczególnie duże emocje, więc liczymy na to, że przy Bukowej będziemy świadkami kolejnego piłkarskiego święta. ■

PODSUMOWANIE SEZONU HOKEJOWEGO

JACEK PŁACHTA, TRENER

– Za nami bardzo ciekawy finał ligi. Trzeba pogratulować Unii, ale my musimy być dumni z tego, co osiągnęliśmy. Porażki doznałyśmy po dogrywce rozgrywanej 3 na 3. To mogło się różnie potoczyć. Jestem dumny, że jestem częścią tego klubu. Za nami dobry sezon, a chłopcy zrobili wszystko, aby osiągnąć sukces. Czasem trzeba uznać wyższość przeciwnika. Pozostaje pewien niedosyt, ale w sporcie tak bywa. Przygotujemy się na dobre lato i... do przyszłego sezonu! Dodam, że kibice fantastycznie wspierali nas przez cały sezon i zawsze za nami stali. Nawet w ciężkich momentach zawsze byli z nami i doceniali, jak graliśmy. Wiedzieli też, że zawodnicy zostawiali serce na lodzie.

JOONA MONTTO, HOKEISTA

– Porażka w ostatnim meczu była bardzo bolesna. Szkoda, że zdecydowała o tym dogrywka grana 3 na 3. Równie dobrze o wszystkim mógł zdecydować rzut monetą. To w przyszłości powinno być zmienne. Z naszej gry w ostatnim meczu jestem naprawdę dumny. Wszyscy zawodnicy spisali się dobrze. Trudno o pozytywne myśli po porażce, ale myślę, że za jakiś czas docenimy to, jak dobrze graliśmy w całym sezonie i jaką pracę wykonaliśmy. Zawsze podkreślam też, że mamy najlepszych kibiców w lidze. Nieważne, czy graliśmy w Katowicach, w Cortina d'Ampezzo czy w Cardiff. Zawsze są z nami i dają z siebie wszystko. Świetnie nas wspierają i pragnę im za to podziękować. To dla nas naprawdę wielka sprawa. ■